X. évfolyam, 3. szám
1954. január 14

Ára: 70 fillér

Ludas Matyi

Újból van angol diplomáciai képviselet Teheránban

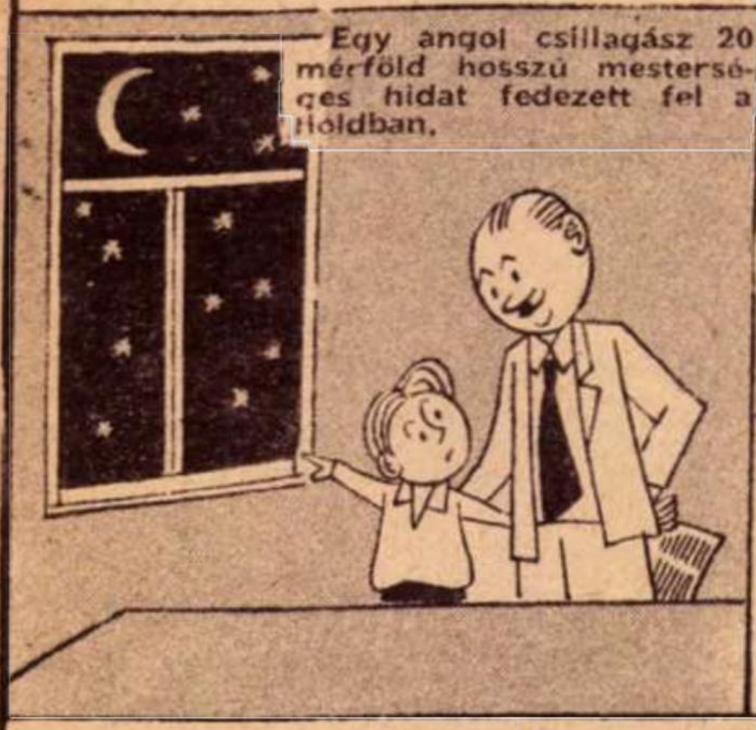
— Nézd Harry, mégis csak vannak, akik lelkesen fogadnak minket . . .
— Igen, ezek a teheráni ablaküvegezők.

KASSO: Rajzos Híradó

HIDEG VAN

Kalauz: Tessék a kocsi külsejébe fáradni!... Van a perronon elég hely!

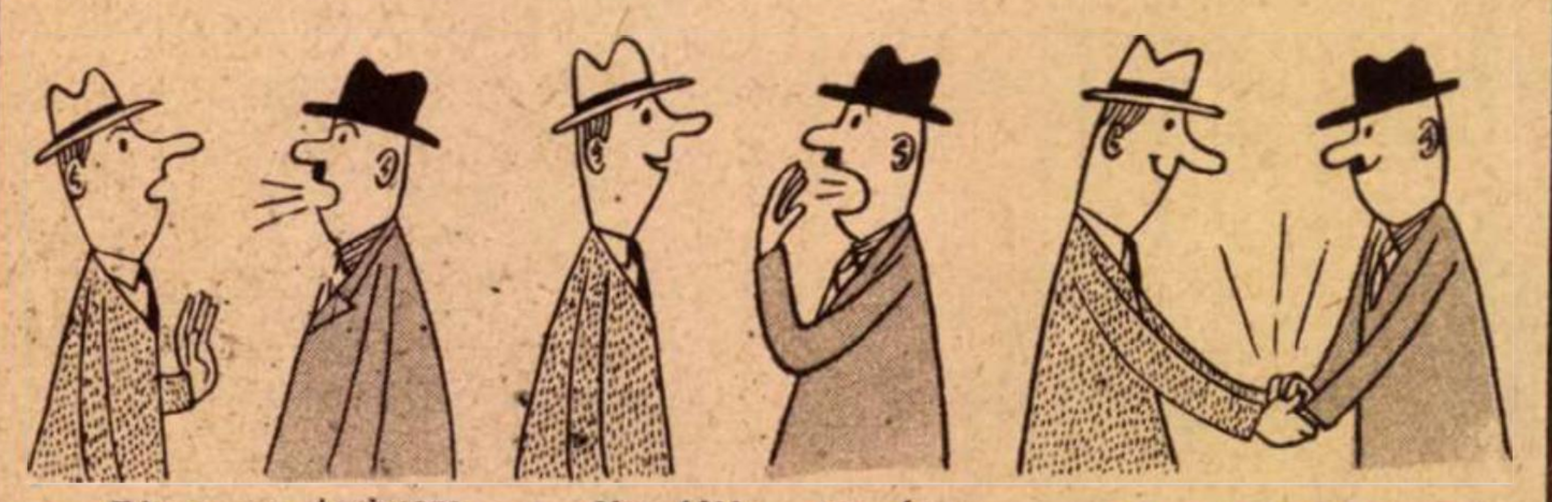

— Mondd apu, ha félhold van, a híd csak tíz mérföld hosszú?

— Mondja, milyen ez? Én még soha nem láttam ilyesmit!

FŐ AZ ELŐVIGYÁZATOSSÁG!

— Ejnye, ne terjessze a náthát! Ha köhög, tartsa a kezét a szája elé!

— No látja, ez így helyes! Nem fertőzi meg az embertársait!

— Most pedig minden jót! A viszontlátásra!

Három pár selyemharisnya

(A selejtes harisnyákat gyártó és azokat álcázva eladó kartársaknak ajánlom ezt a kis történetet.)

Nem vagyok parázna, semmi közöm Micike térdeihez, mindennek az ajándékba vásárolt selyemharisnya az oka. Meg kell jegyeznem, családalapítási terveim voltak Micikével, háziasszonyom lányával, amit csak azért nem közöltem vele, mert úgy gondoltam, előbb kiütöm a nyeregből vetélytársamat, a nehézsúlyú boxbajnokot, aki a jelek szerint jobban tetszett neki. A kiütés formáján hosszan töprengtem, ugyanis ha csak egyszerűen megütöm, ez a kilencven kilós bajnok meg se érzi, viszont képes visszaütni, mely esetben szertefoszlok minden családalapítási tervemmel együtt. Úgy gondoltam, lassan, óvatosan közeledem Micikéhez, lássa milyen finom ember vagyok s a közlekedésnek azt az eredeti formáját választottam, hogy állandóan kijártam a konyhába pohár vizért, mikor tudtam: otthon van. Ravasz taktikámnak rövidesen megvolt az eredménye. Egy ízben elismerően nyilatkozott rólam a mamájának, özvegy Sütőnének. Annyit iszik mint egy teve — mondotta.

Most már úgy éreztem, cselekednem kell. Sütőnéből körmönfont keresztkérdésekkel kivettem, hogy Micikének kilences harisnyaszáma van, karácsonyi ajándéknak vásároltam neki három pár nylonharisnyát celofánborítékban. Azért egyszerre hármat, mert úgy számítottam, hogy ő is megkérdi, miért ilyen sokat... mire én azt válaszolom, hogy házasságunk első évében talán elég lesz... He... he... Szellemes, mi?... Így tesz vallomást egy teve.

Sajnos nem került rá sor.

Másnap, mikor átmentem a szobájukon, Micike és özvegy Sütőné komor, megvető arccal fogadtak, az ajándék nylonharisnyák felbontott celofánborítékukkal ott hevertek az asztalon, a háttérben pedig a boxbajnok vigyorgott kárörvendőn... Mi történt?... kérdeztem meglepődve... A harisnyák... sziszegte Micike mérgesen... a harisnyák... térdig érnek csak... Hogy viseljek térdig érő nylonharisnyákat?... Kilences számot mondott a kedves mamája és én kilencest vásároltam. Látható a borítékon — védekeztem... A lábfej nagysága megfelel... zokogott tovább Micike... de a szárak rövidek... Ezért igazán nem kell kétségbeesni... — vigasztaltam férfiasan. Valami gyártási hiba. Majd visszamegyek és kicserélem.

Kicseréli?... Ha... ha... ha... nevetett özvegy Sütőné pokoli gúnnyal... Kicseréli?... Próbálja meg!... zokogott tovább Micike, azután minden átmenet nélkül dühösen felugrott és elrohant. A nyitott ajtón keresztül láttam, hogy az előszobában a boxbajnok szárítja le könnyeit. Az ajkával szárította, amit nem tartottam helyesnek.

Majd én megmutatom, hogy kicserélik... mondottam harciasan Sütőnének s a harisnyákkal elvonultam a Ruházati Boltba, ahol nagyon erélyesen léptem fel, de minden hatás nélkül... Sajnálom... mondotta a kiszolgáló kartársnő... sajnálom, de felbontott csomagolású harisnyát nem szabad kicserélni. Tiltja a rendelet... Na de kérem... méltatlankodtam... hát én fizessem meg, mert hibás áru van benne?... Sajnos, tiltja a rendelet... makacskodott az tovább. Megpróbáltam a szívére hatni. Elmondottam családalapítási terveimet, megemlítettem a boxbajnokot, beszéltem a rengeteg vízről, amit a konyhában megittam, jeleztem a tevét is, lehet izgalmamban talán kicsit összezavartam a dolgokat, de úgy hiszem megértett, mert mosolygott s végül egy jóindulatú tanácsot adott. Csere ki van zárva, de próbáljam meg privátim eladni.

Makacs ember vagyok. Ezt is megkíséreltem. Eddig eredménytelenül. Kiderült ugyanis, hogy kilences lábfejjel ilyen kurta lábszárai normális nőnek nincsenek. Legfeljebb egy gnómnak. Most női gnómot keresek, akinek, szüksége van három pár selyemharisnyára.

Andor Leon

Egy baloldali túlzóra

„Szerelem?" — hördül. — „Mikor odaát
csóvát lóbálnak?! Álljunk meg egy szóra!
Nem szerelem kell, hanem katonák!
S a probléma, mely megírásra vár,
a túlóra és nem a pásztoróra!"
Így érvel ő. S miközben szája jár
s az asztalra vág, mitse gondol róla,
hogy emberekről — s embereknek ír.
„Fegyver a szó és röplap a papír!"
— ezt megtanulta immár csodajól,
de hogy a munkás mit érez, ha este
kedvese fölébe hajol,
ne tőle kérdezd — nem tudja szegény...
S hogy a parasztnak földjén kívül teste
és vágya is van? Fuj! — Ő az erény
fölkent dalnoka nem tűr ilyen parázna
és rossz ügyet: „Ez nem versbe való!"
És tajtékzik és kérges öklét rázza:
„Ez polgáriság, semmi más!" Na jó,
hallgattam eddig, de most már elég,
minek karattyol annyit ostobán?
Én azt tanácslom, édes egykomám,
hogy jobb ügyért koptassa tüdejét.
Miattam ne legyen boldogtalan
s ne ócsárolja szívem és szerelmem,
mert — higgye el — mindkettő benne van
a Legfelsőbb Állami Tématervben!

Timár György

Adalék a T. Utazóközönség lélektanához

Villamosutas nagyon sok van. Valószínűleg több van, mint csillag az égen, fűszál a réten, de mindenesetre sokkal több van, mint hely a villamoson. És minden villamosutas külön egyéniség. Laposra nyomhatják a felszállásnál, formátlanná bökdöshetik a perronon, benyomhatják a mellkasát, sőt kinyomhatják teljesen az emberformájából, de a külön egyéniségét nem nyomhatják ki belőle. Ez főként akkor mutatkozik meg, mikor váratlanul és meghökkentően szembetalálkozik a zsúfolt villamoson a kalauzzal.

Megfigyelhető, például, hogyan kérik a vonaljegyet különböző utas-fajták, mikor már a menekülés útja végleg elzárult előttük és a kalauz személyreszóló felszólítása nyílt színvallásra készteti őket.

— Szakasz! — Ez a beavatott, az ős-utas hangja. Nem kér, nem magyaráz, erőteljes és parancsoló. És főként megsértett. Ő, épen Ő váltson jegyet, amikor az a barnakalapos már itt volt, mikor ő felszállt, és az se... és a szőke nő jobbról!... Épen öt kell kiszúrnia a kalauznak! Persze, kocsit azt ritkán járatnak, az emberről leszakadnak a gombok, mire feljut a perronra. Na, de hagyjuk — és keserűen legyint — van nap, amikor minden pech összejön... ezért is nevezi a vonaljegyet letegezően szakasznak.

— Kérek egy vonaljegyet a Baross-térre! — Aggodalmas vidéki. Mert kérem, hátha már nem megy a 44-es a Baross-térre (ezek a fránya pestiek mindig kitalálnak valami csalafintát), de ha nem megy is, hátha egy átszállót akar rásózni a kalauz, hogy többet keressen rajta. Na, na, vigyázni kell!

— Adjon egy ötvenfilléres jegyet! — Óvatos, de pénztelen ember hangja, mert mit lehessen tudni, hátha tegnap éjjel amíg ő aludt, megdrágult a szakasz ára két forint húszra, és nála csak forint hetven van, ez esetben még ugyebár önként visszaléphet az utazástól, a kísérlet még nem büntetendő és a kalauznak különben is kötelessége lett volna előre szólni...

— Egyenest kérek! — Bizalmatlan ember. Nem szeretné, ha a villamos bekanyarodna a Rákóczi-útról, mondjuk, a Luther-utcába és a Köztársaság-téren lefeküdne a fűbe napozni, amikor neki a Baross-téren lenne dolga. Kerülni kívánja az élet váratlan fordulatait, egyenes vonalban tör célja felé, hosszabb utazás áll előtte, de vigyázzon, mert barna férfi cselszövényt tervel, de végül is övé lesz szíve választottja, mint az planétáján is olvasható.

— Ide is!... — A kezdeményezési szellem teljes hiánya. Csatlakozik előtte szólóhoz, utána viszont kitör a reklamálás: — Nem azt mondtam, hogy olyat adjon, mint a feketebajuszosnak, hanem olyat, mint annak a tűzoltónak, aki az előbbi megállónál szállt le. Elég világosan mondtam, mindenki hallotta, és ha maga nem hallja, akkor ne menjen kalauznak, hanem járjon taxin... érdekes!

— Csak ide a sógoromhoz, a Lajoshoz adjon egyet! — Ez a legrosszabb, a villamoshumorista, a maga szellemeskedésével. Ilyenkor diadalmasan körülnéz, hogy hallotta-e mindenki, ő milyen vicces gyerek, nahát ugye micsoda remek pofa, még szerencse, hogy erre a kocsira ültünk. A megismételt kérdésre közli, hogy: „Egész a második emeletre kérek, mert telefonált a sógor, hogy haldoklik az anyósa és hogy hát ő se akar kimaradni az ilyen családi örömből. Jó, mi?" Negyedórai faggatás után bevallja, hogy egy vonalat kér és magában keserűen állapítja meg, hogy ezen a savanyú Pesten nincs már ember, aki értékelni tudná az ő szívből jött, igazi humorát. Bezzeg, húsz év előtt mindenki hogy nevetett ezen az anyós-dolgon, szavamra, meg kellett állítani a kocsit a nyílt pályán, februárban. De manapság... ki nevet ilyen remek, jól bevált ötleteken? Nincs már kedély a villamosutasokban...

F. M.

Nem kényezteti el?

— Mit adjak még az én Mókuskámnak?

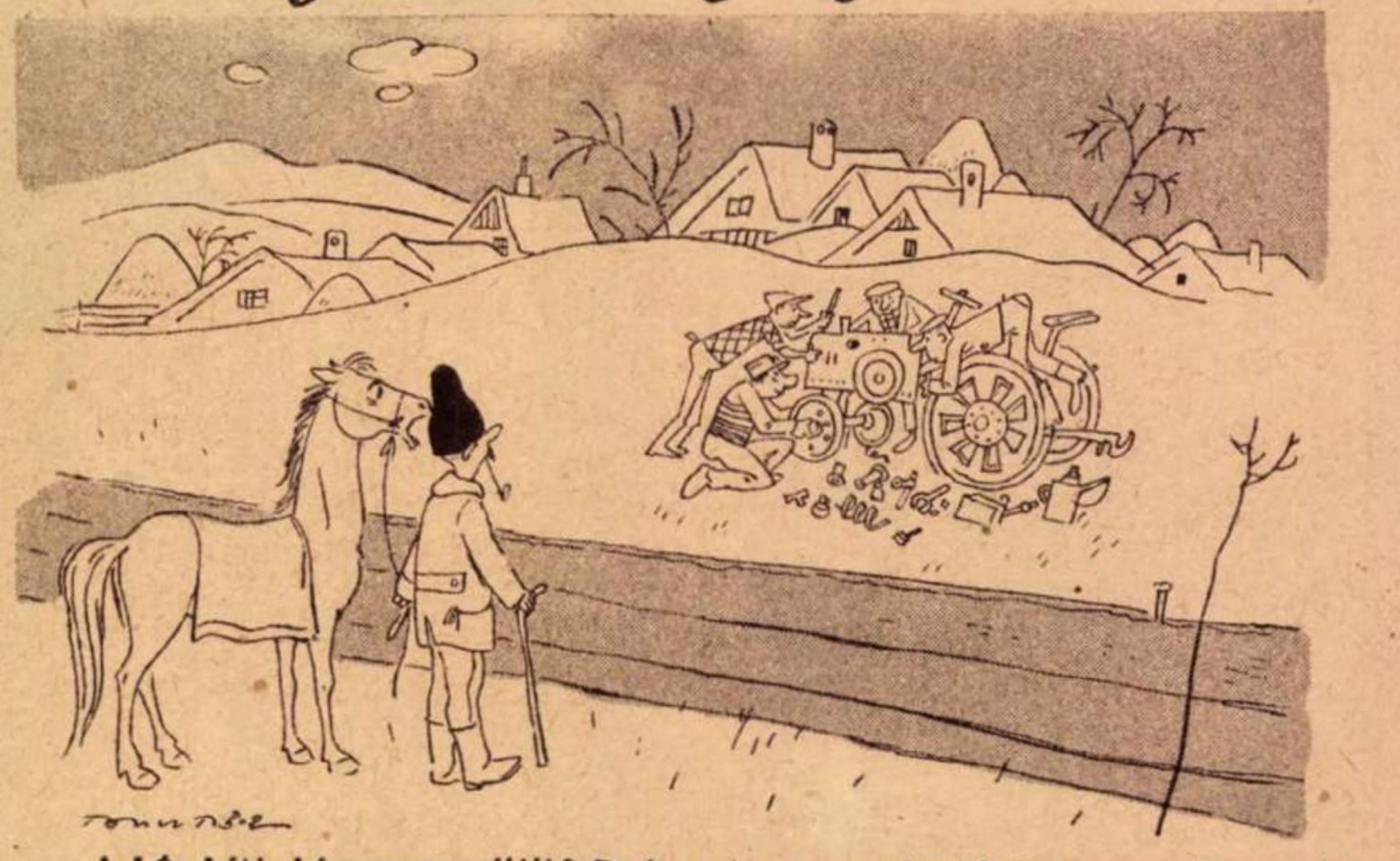
Nagyon porosak a kirakatok

— Megkaphatnám azt a hamuszürke pulovert a kirakatból?

— Hogyne kérem. A sárgát, vagy a kéket?

Igaza van szegény lónak

A LÓ: Látja hányan reparálják? De ha nekem van valami bajom, nem visz orvoshoz, hanem mindjárt a virslit emlegeti...

VIDÁM SZILVESZTER

November közepén váratlanul azt kérdezte a feleségem, hogy az idén hová megyünk szilveszterezni. December végéig vitatkoztunk, akkor úgy döntöttünk, hogy Blaskóékkal töltjük az év egyetlen szilveszterét. Még aznap beszéltem Blaskóval. Úgy állapodtunk meg, hogy átjönnek hozzánk. Majd együtt vigadunk. Felesége azonban ellenezte a tervet. Blaskó azonban kitartott terve mellett. Így aztán abban maradtunk, hogy nyilvános helyre megyünk.

*

A határozott emberekre oly jellemző szerénységgel a Körút és a Rákóczi-út kereszteződésénél Blaskó tűnődve megállt.

— Hová menjünk?

— Hová menjünk? — fordultam feleségemhez.

— Menjünk az Emkébe — mondta Blaskó némi megfontolás után.

Megindultunk a Béke szálló felé. Hogy hogy kerültünk mégis az Abbáziába, azt máig sem tudom. Tény az, hogy ott éppen csak annyi hely volt, hogy ki tudtunk jönni.

Blaskó kalapot emelt egy ismerősének és ebből lett a baj. Valamelyik szemfüles utcai árus kihasználva a kalap és a feje között keletkezett pillanatnyi hézagot, fejébe nyomott egy bohócsapkát, mely leszaladt az orráig. Ettől elvesztette eddigi fölényes biztonságát és tájékozódási képességét. Harsány hangon vezényelve, tapogatózva, levezetett minket a földalatti állomásra.

A Hősök-terén álmélkodva nézett körül.

— Elég volt! — vette át a parancsnokságot Blaskóné. — Itt jön egy autóbusz, felszállunk és elmegyünk az Annába. Ott is jó műsor van.

A Keletinél átszálltunk villamosra. A végállomáson megkönnyebbülten sóhajtottunk fel. Végre itt vagyunk a Felszabadulás-téren!

— Ez kérem Kőbánya — szólt utánunk jóindulatú hangon a kalauz.

Tényleg az volt. Ugy látszik rossz villamosra szálltunk.

— Minden szerencsétlenül végződik, amihez hozzáfogsz Lajos! — korholta barátomat Blaskóné. — Most azonban ne bámészkodjatok! A Felső pályaudvaron vonatra szállunk és tíz perc múlva Pesten vagyunk az Annában. Egy italboltban töltöttünk negyedórácskát, de futva még elértük a vonatot. Kényelmesen elhelyezkedtünk és megtárgyaltuk a programmot. Közben jót nevettem magamban. Vannak emberek, akik lótnak-futnak, hajszolják a szórakozást, kávéházról-kávéházra járnak és nem is sejtik mi van az Annában. De honnan tudnák, mikor nekik nincs Blaskójuk. Blaskónéról nem is beszélve. A kalauz hangjára ébredtünk fel.

— Hová mennek?

— Az Annába — motyogta Blaskó álmosan.

A kalauz furcsa szemekkel nézett ránk, pedig ez volt az igazság. Mit kell ezen csodálkozni? Az Annába megyünk és kész. Jár oda más is.

— Mikor érkezünk meg? — kérdeztem, csak hogy eloszlassam gyanakvását.

— Azt nem tudom kérem — válaszolt szánakozó hangon. — Jelenleg még csak Cegléden vagyunk...

Kicsi, de annál lelkesebb csapatunk összeverődve és törődve állt a ceglédi állomáson. Megszólítottam egy ott őgyelgő szilveszterezőt, hogy hogy mennek itt a vonatok.

— Nagyon egyszerű kérem. A 22 óra 15 perces 23 óra 05 perckor indul, a 3 óra 8 perces éjfél előtt 10 perccel, a 4 óra 20-as pedig éppen ezért nem is közlekedik — mondta tiszteletteljes pillantást vetve Blaskó bohócsapkájára.

Hajnali négy óra volt, amikor megérkeztünk a Keleti pályaudvarra.

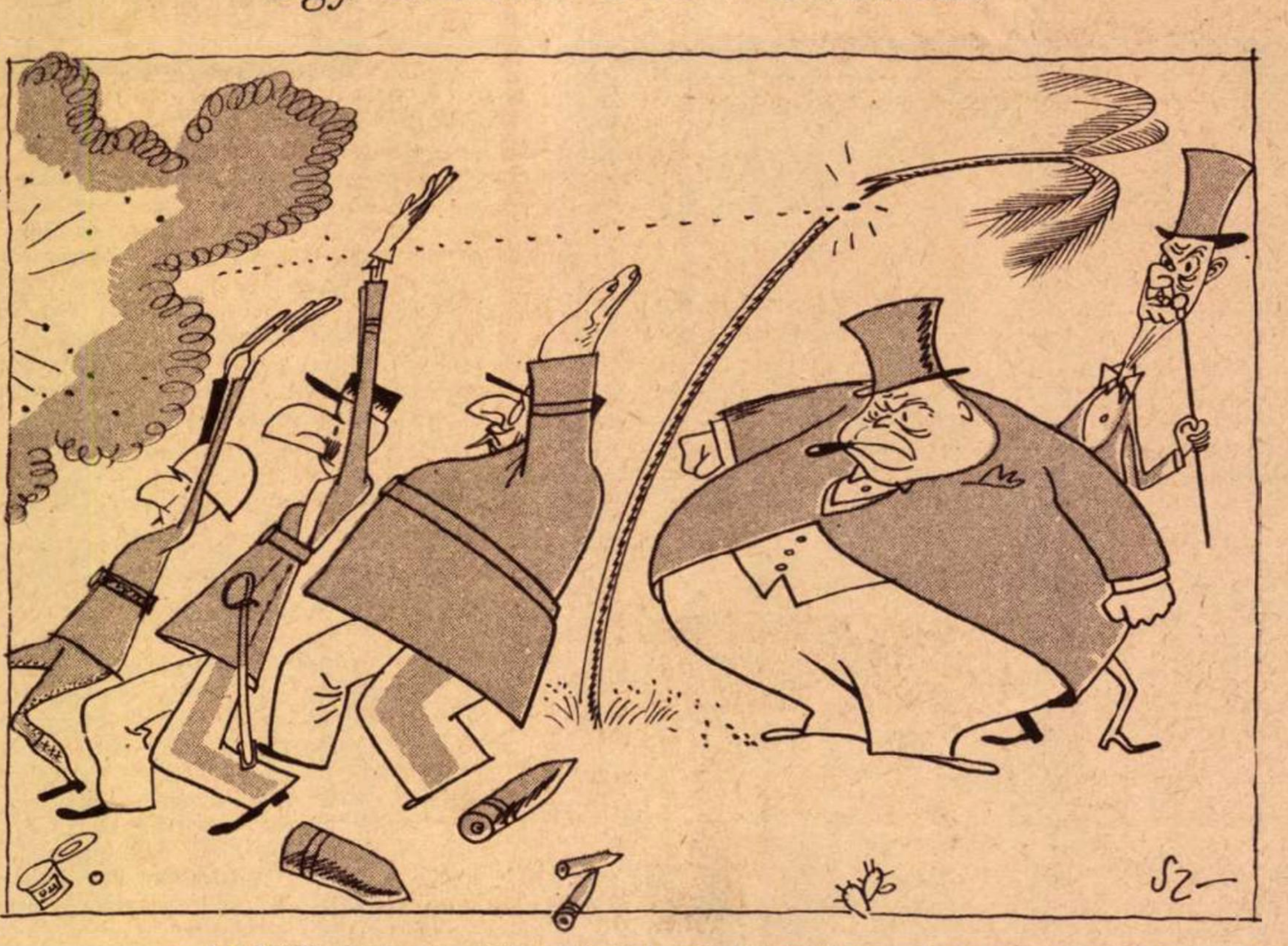
Mivel szomszédok vagyunk, együtt indultunk haza. Az emeleten boldog újévet kívánva elbúcsúztunk. Blaskóné idegesen kotorászott a táskájában, aztán a férjére támadt:

— Borzasztó, hogy minden szerencsétlenül végződik, amihez hozzáfogsz Lajos! Most meg elvesztettem a lakáskulcsot!

Mit tehettem mást, meghívtam őket hozzánk. Igy aztán továbbmulattunk reggel hétig.

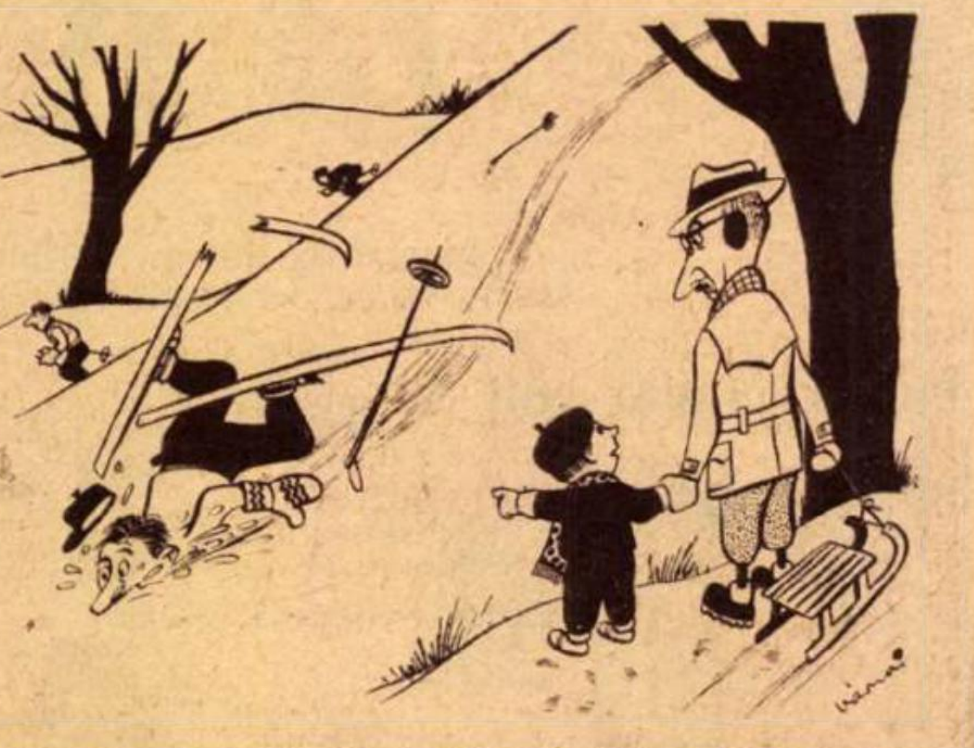
Halasi Árpád.

Egy amerikai tőkés Vietnamban

— Azt hittük, hogy megadják a pénzünket és kitüntetik magukat, ehelyett eltüntették a pénzünket és megadják magukat...

Pistikének tetszik . . .

— Mondd, papa, ha majd megnövök, én is leszek ilyen ügyes?

Egyes modortalan eladók figyelmébe!

AMINEK NEM SZABADNA LENNIE

— Hogy állunk a begyűjtéssel, elnök elvtárs?
— Ha ellenőröket kellene begyűjteni, nagyon jól állnánk.

„JÓ PONT"

Szálka Vendelt *elsősorban* azért utálják a vállalatnál, mert mindig a felettesének ad igazat. Hogy *századsorban* miért utálják, azt sorrend nélkül is megérti mindenki, akár ismeri őt, akár nem. Szálka sohasem mert nevetni. Sem a kormányprogramm előtt, sem utána. Irtózik attól, hogy komolytalannak tartsák. A könnyitésekről pedig az a véleménye, hogy könnyelművé teszik az embert. Egy terméskőből faragott gyakorlófakír sem merevebb Szálka Vendelnél.

Egyesek szerint Szálka kartárs nem él, mert az ő élete már nem élet, csak imitáció. Korán fekszik, hogy meg ne szólják és korán kel, hogy mindenkit megelőzzön a hivatalban. Semmiféle szenvedélye nincs, moziba, színházba nem jár, nem iszik, nem kártyázik és olyan kényesen vigyáz a káderlapjára, mint csúnya asszony a szépségére. Hajszolja a „jó pontokat" és a feltűnően goromba házmestertől is mindent eltűr, hogy jó véleménynyel legyen róla, hiszen az ő információjától is sok függhet.

Ilyen ember ez a Szálka Vendel, ami nem volna végzetes baj, mert egy Szálkával többet, vagy kevesebbet még csak elbírna a vállalat. De Szálka erénycsőszi minőségben is tetszeleg; mindenkit át akar formálni, méghozzá a saját — és fiatalon szikkadt képmására.

Szilveszter-éjjel is csak azért jött el a kultúrotthonba, mert a kollektívában való részvétel jó pontnak számított. És amikor éjfélt ütött az óra, kimérten és mereven, szájmagasságig emelte ásványvízzel telt poharát, bele sem kortyolt, csak nesztelenül visszatette az asztalra. Fejét jobbra-balra forgatva, reménytelenül-sanyarú képpel, mint aki próbareggelin gumicsövet nyelt, igy szólt:

— Boldog új évet! Boldog új évet!

Pukkadj meg Szálka — gondoltam illetlenül — és legyen mindig ilyen savanyú az életed, mint amilyen most, ebben a szerpentines, zenés és vidám percben, amikor mindenki mulat, csak te roskadsz saját légüres teredbe.

De Szálka Vendelt nem lehet ilyen könnyen elintézni. Egész lényén elömlött az a tudat, hogy itt most funkciója van. Utat tört magának a táncoló párok között, figyelte a kollégákat, gúnyosan végigmérte az öreg Bodrost, amint az zeneszóra vígan dúdolta partnere fülébe: „...szeretném hallani, szerelmet vallani, csak ez a kívánságom..." Ez a kívánság nagyon őszintén hagzott. Nemcsak azért, mert a lány csinos, szőke és fiatal, hanem azért is, mert ötvenen túl ilyesmi már ritkán esik meg az emberrel. Bodros pedig túl van az ötvenen.

Szálka hiába nyujtogatta a nyakát és intette Bodrost, hogy ne feledkezzék meg magáról, nem használt. Úgy látszik, Bodros direkt feledkezni jött ide, mert rá sem hederített. Sőt, a következő pillanatban már együtt énekelte a lánynyal, hogy „Lári-fári, nem kell várni, frissen jó a csók..." És nem is vártak. Ettől Szálka úgy megvadult, hogy lóugrással a táncospár előtt termett, peckesen meghajolt és szigorúra zárt ajakkal, fogai között „szabad"-ot sziszegve, elválasztotta Bodrostól a csinos, kedves és nagyon vidám szőkét.

— Csak azért kértem le a lányt, — mondta nekem pár perc múlva Szálka, — hogy megmentsem Bodrost. Elvégre egy szobában dolgozunk.

Hajnal körül mellém somfordált, akkor már cigánnyal mulattunk. A fülemhez hajolt és vésztjósló hangon suttogta:

— Ne duhajkodj! Itt a személyzeti főnök!

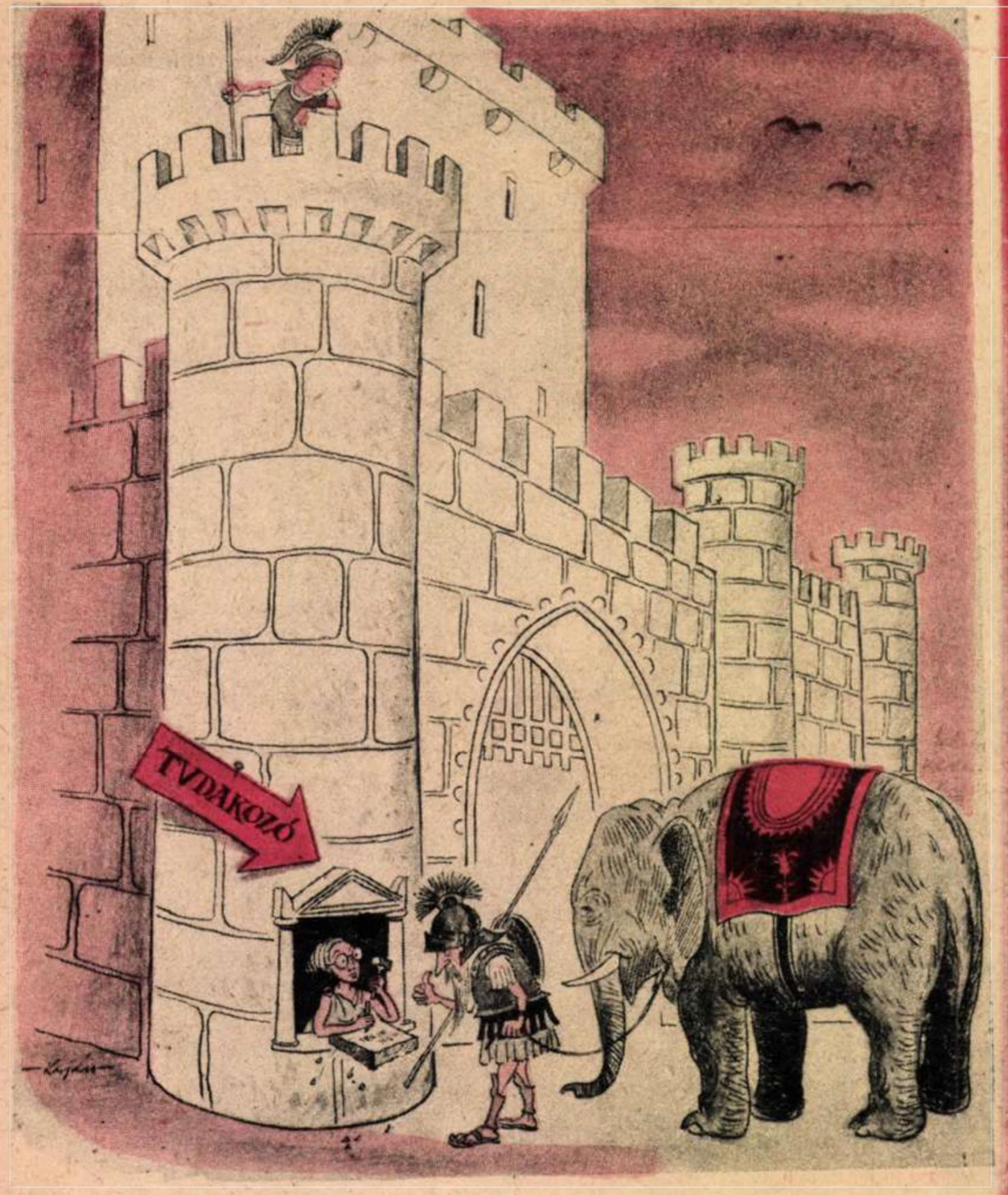
Magam is összerezzentem egy kicsit... És ebben a pillanatban valóban hozzánk lépett Czibere személyzeti főosztályvezető. Ruháján sokszínű konfetti rajzott, nyakáról szerpentin-gubancok lógtak lefelé, fején vörös bohócsapka csücsült.

— Hukk! — mondta Czibere egyetlen tőmondatban és a szájában fityegő, karikára göngyölödött papírsípot teletüdővel a kővémeredt Szálka orra alá fújta. Aztán egész közel hajolt az üveges szemekkel bámuló Szálkához, kedélyesen végigpaskolt a hátán és megszólalt:

— Ki hitte volna?! Ez még részegebb, mint én!

Földes György

HANNIBAL A KAPUK ELŐTT

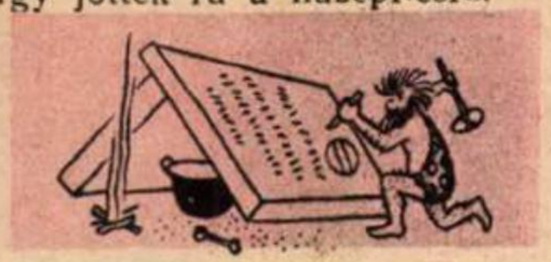
— Plusz egy elefánt!

A BÜROKRÁCIA TÖRTÉNETE

I.

A kőkorszakban természetesen az aktákat is kőre vésték és természetesen akkor is hevertették őket. Egy leleményes ősember észrevette, hogy ha bizonyos rendszer szerint rakják le ezeket az évtizedekig elheverő kő-aktákat, alájuk lehet húzódni és megvédik az embert az időjárás viszontagságaitól.

Így jöttek rá a házépítésre.

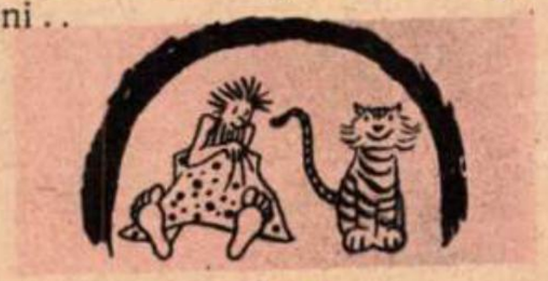
II.

Addig azonban, amíg az első házakat felépítették, rengeteg bonyodalmas ügye volt az őskori lakásügyosztálynak. Sok volt a társbérlet. Az őskori lakásügyosztály egyízben egy ősember mellé egy tigrist utalt be társbérlőnek. Az ember felrohant a lakásügyosztályra.

— A társbérlőm úgy néz rám, mintha fel akarna falni — panaszkodott rémülten.

Az őskori bürokrata unottan piszkálta egy doronggal körmeit és nagyot ásított:

— Nem kell olyan érzékenynek lenni . .

III.

A bürokrácia a régi Egyiptomban is szépen virágzott. Egy piramis feltárásánál rengeteg papirusztekercset találtak rejtelmes hieroglifákkal.

— Ezek elintézetlen akták — fejtette meg az egyik tudós.

— Én nem vagyok felelős kérem — könyökölt fel váratlanul az egyik múmia. — Én még csak háromezer éve vagyok itt . .

IV.

A középkor a hűbérurak és egyéb csodaszörnyek világa volt. Egyszer egy ilyen csodaszörny, egy valódi hétfejű sárkány betört egy városkába és elkezdte enni annak lakóit. Éppen a polgármestert kapta be, amikor megjelent a hős kóbor lovag, hogy megvívjon a sárkánnyal.

— Mit óhajt? — kérdezte a sárkány szájából a polgármester.

— Meg akarom magát menteni! — üvöltött vissza a kóbor lovag.

— A hivatalos idő már elmúlt — felelte elhaló hangon a polgármester, miközben a sárkány kettéharapta.

V.

Kolumbus Kristóf lángoló arccal jött ki a tengernagyi hivatalból A fivére, aki a hivatal előtt várta, forrón megölelte.

— Csodálatos ember vagy, Kristóf! — ujjongott. — Csodálatos új földekre találtál, csodálatos kincseket szereztél Spanyolországnak! Mit kaptál?

Kolumbus Kristóf büszkén nyúlt a zsebébe:

— Egy iktatószámot . . .

VI.

A bürokrácia, amelynek ilyen hosszú világtörténelme van, végül is 1954 január 14-én délelőtt 10 óra 16 perckor szűnt meg, a Sóutcai alhivatalban. A saját fülemmel hallottam, amikor egy tisztviselő haragosan közölte egy ügyféllel:

— A bürokrácia már megszűnt, az aktája aláírás alatt van, nézzen be egy-két hónap múlva . . .

Gergely Miklós

A sakkfeleség

A Megszállottak Lexikona (ha volna ilyen) harmadik kötetének — morfinista-spiritizmus — 148-ik oldalán a következőket olvashatnánk:

SAKKFELESÉG az olyan férjezett nő, aki hitvestársának sakkszenvedélyét nemcsak eltűri, hanem szívesen látja és elősegíti. Nagy ritkaság.

A sakkfeleség több helyen fordul elő. Előfordul a sakkversenyeken, férje táblája közelében ülve meggörnyedt háttal, elkínzott tekintettel és olyan töprengő arckifejezéssel, mintha neki tíz játszmát kellene lebonyolítania azalatt, mialatt férje egyet elveszít.

A sakkfeleség természetesen otthon is előfordul; félkilenckor hangtalanul leszedi a vacsora maradványait, a rádiót duruzsolóra állítja, elmosogat, megstoppolja a napi adagot s lefekteti a három gyereket, e szavakkal.

— Pszt, pszt, gyerekek! Apátok a zürichi világbajnokjelöltverseny érdekesebb játszmáit elemezi!

Majd lábujjhegyen megy ágyba és lábujjhegyen alszik el.

Gyakori előfordulási helye a sakkfeleségnek a vendégség is. A sakkférj természetesen csak olyan házaspárokkal barátkozik, ahol a férj szintén sakkozó. Ha vendégség van sakkfeleségéknél, a sakkfeleségnek az a sakkhúzása, hogy elcseveg a sakkpartner feleségével, nehogy a vendég-asszonyka a parti (az utolsó parti) vége előtt észrevegye az idő mulását.

A szelid, megértő sakkfeleségekről szóló fenti elmefuttatás a legkisebb mértékben sem vonatkozik a feleségemre. Kitűnő, talpraesett asszony egyébként, a legjobb anya és a legodaadóbb feleség, de nem sakkfeleség. „Már megint sakkozni fogsz?!" — kérdezi kedden este, hangjában az irodalom összes meg nem értett asszonyainak sértődöttségével, amikor pedig kedden emberemlékezet óta sakkozni járok. Máskor: „Sakkbajnokságra mégy? Ezt igazán nem értem. A sakkbajnokságot már tavaly megtartották..." És így tovább. Ilyenformán azt a napi négy-öt órácskát, amit sakkal vagyok kénytelen eltölteni, úgy lopom el, mint egy besurranó tolvaj.

A multkor, szombaton feleségem fellázadt. „Ne is mondd, hogy holnap csapatverseny lesz. Úgy szeretném, ha elmennénk a Szépművészeti Múzeumba, elvégre az embernek egyszer lehet valami magasabb kultúrigénye, nemcsak az az örökös sakk."

Nem vitatkoztam. Még azt sem árultam el, hogy ezen a vasárnapon nincs is csapatverseny. Úgy hallgattam, mint aki komoly áldozatot hoz a családi békéért.

Vasárnap szeretetteljes gyengédséggel kalauzoltam feleségemet Franz Hals, Jan Sten és Vermeer remekművei között. Annyira elmerültem e remekművekben, hogy nem is vettem észre, amikor feleségem átment a másik terembe. Kisvártatva utána siettem. Egy kép előtt találtam, földbegyökerezett lábakkal, leesett állal. A kép mellett ez a felirat volt:

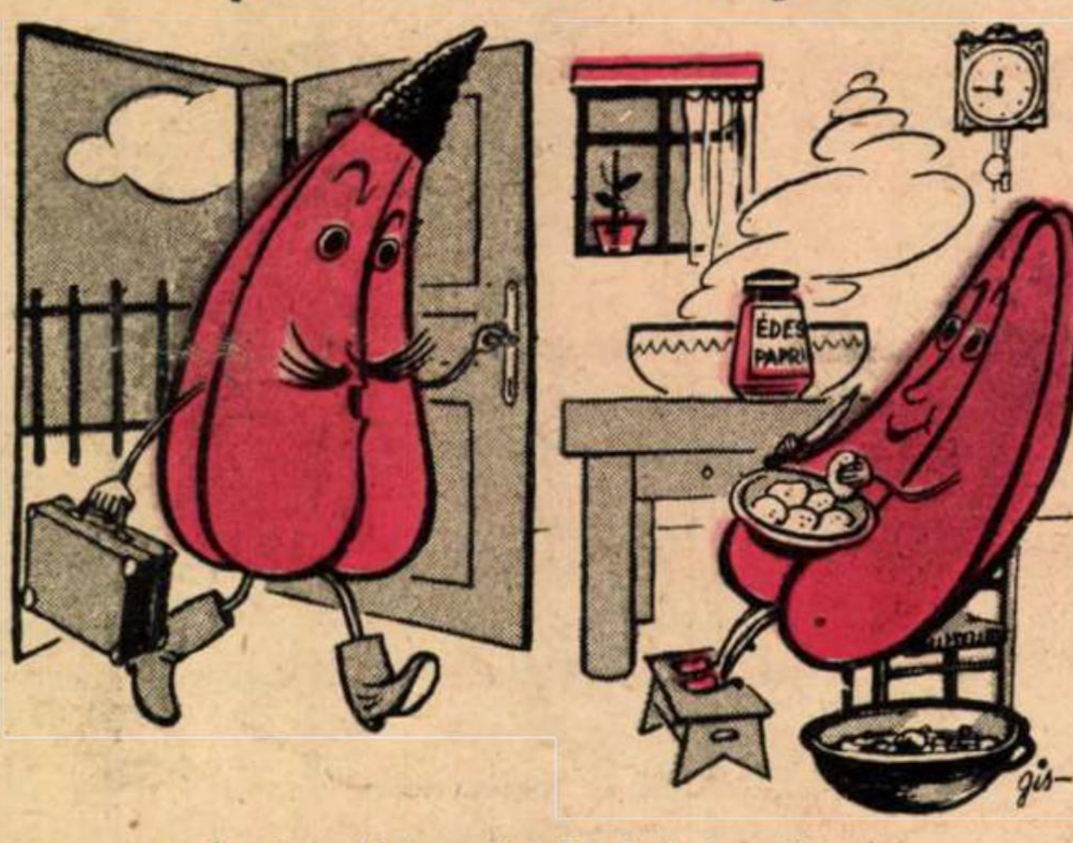
Cornelis de Man (1621—1706): Sakkozók

Megtört a varázs, feleségem magához tért kábulatából. Dühösen förmedt rám:

— Te gazember, most már tudom, hogy miért akartál annyira a múzeumba cipelni!

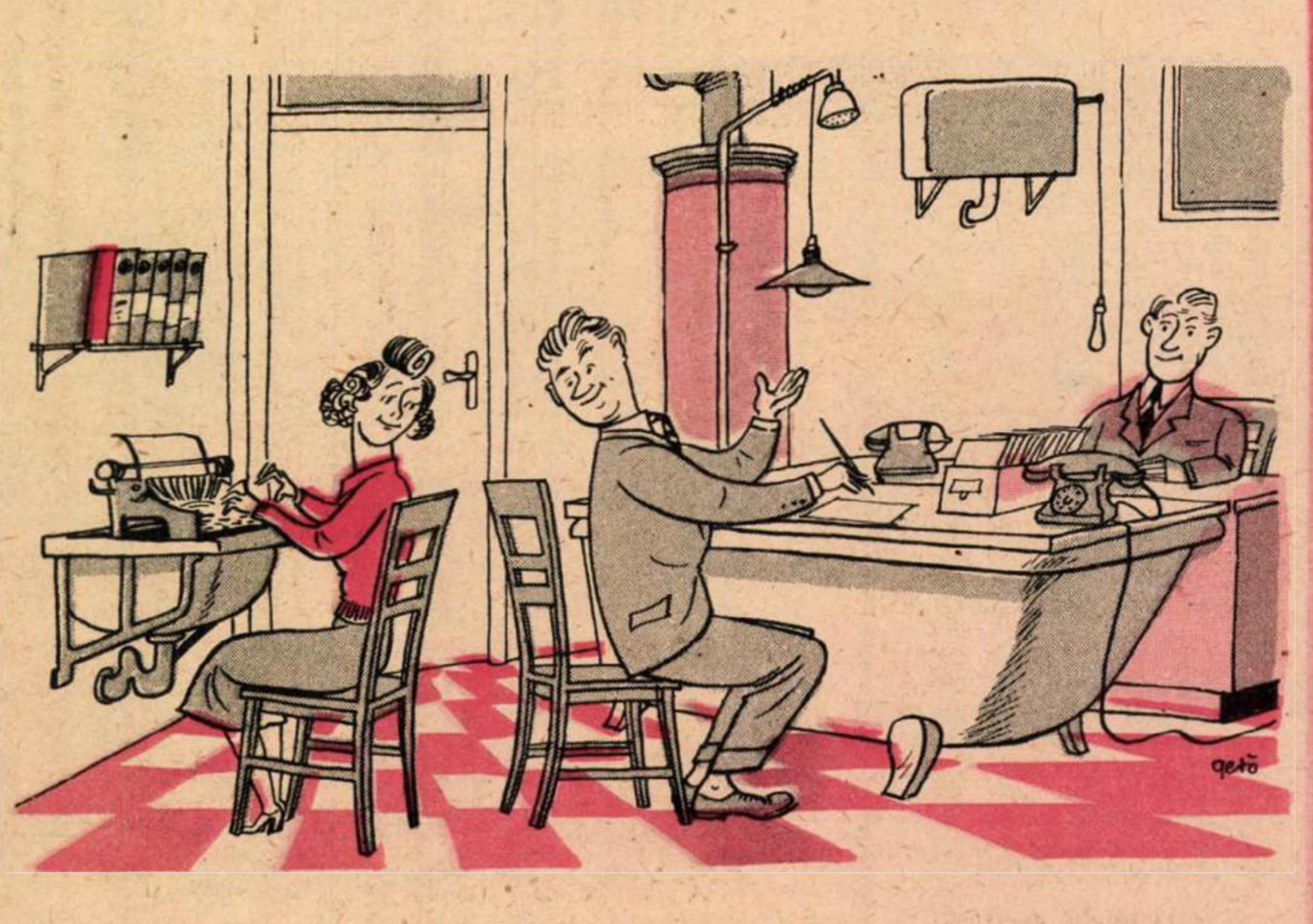
-per -jós

Paprika-ankét volt Szegeden

— Anyjuk, légy erős! Eladtak bennünket . . . .
— Bízd rám. Erős leszek!

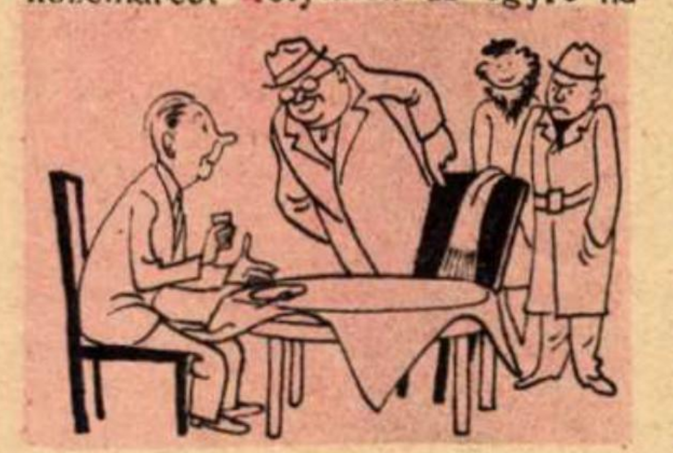
Még mindig sok a lakásokban elhelyezett iroda

— Itt maradhatnék munkaidő után, Kovács kartárs?
— Olyan sok a dolga?
— Nem. Fürödni szeretnék.

PIKKELNEK AZ ASZTALOMRA

Ülök a cukrászdában és Őt várom. Ő persze most is késik és én közelharcot folytatok az egyre na-

gyobb számmal érkező vendégekkel azért a székért, amelyre — remélhetőleg rövidesen — Ő fog leülni.

— Foglalt — ismétlem századszor, kicsit halkan, mert furdal a lelkiismeret. Itt ácsorognak és gesztenyepüréről, dupláról álmodnak a vendégek, a nagyobb asztaloknál három-négy, egymástól idegen társaság ül és én egyedül bitorlok egy kis asztalkát, nem is beszélve a székről, amelyen Ő fog ülni.

Közben alkalmam van megfigyelni, milyen különböző vérmérsékletű emberek vannak. Itt van például ez a magas, bajuszos, irhabundás. Úgy néz ki, mint egy díjbirkózó. Szó nélkül tudomásul veszi, hogy a szék foglalt. Ez a cingár feketekabátos, aki alig nyom 40—45 kilót, murizni kezd, hogy micsoda disznóság, foglalt szék nincs!

Szólok a cukrászdavezetőnek! — ordítja és elrohan.

Van olyan is, aki szép szavakkal akarja elorozni a széket.

— Tessék ideadni, ha jön az illető, szerzek neki egy széket.

Állom az ostromot, mert Ő minden pillanatban jöhet és nekem életbevágóan fontos mondanivalóm van a számára, tudtára kell adnom, hogy szeretem.

A kis asztalka az ablak mellett van, fázni kezdek. Az Ő székéről felveszem a sálamat és a nyakamra tekerem. Tizen is odaugranak:

— El tetszik menni?

Közlöm velük, hogy még nem távozom. Gyanakodva néznek. Ismerik a trükköt. Valamelyik ismerősömnek akarom átadni az asztalt. A cingár is visszajön, de egyedül. Úgy látszik, nem találta meg a boltvezetőt.

Ebben a pillanatban Ő feltűnik az ajtóban. Boldogan felsóhajtok. Ő körülnéz, engem keres; gyorsan felugrok és elébe sietek. Nagy büszkén mondom:

— Foglaltam asztalt...

És már viszem is az asztalunkhoz. Amikor odaérek, megdöbbenve veszem észre, hogy már a

cingár és a bajuszos ülnek a két széken.

Ő megvetően végigmér és kimegy a cukrászdából.

Lesujtva álltam az asztal előtt. A bajuszos megvigasztalt:

— Ne búsúljon, nem lopták el a kabátját. Odaadtuk a ruhatárosnak...

Palásti László

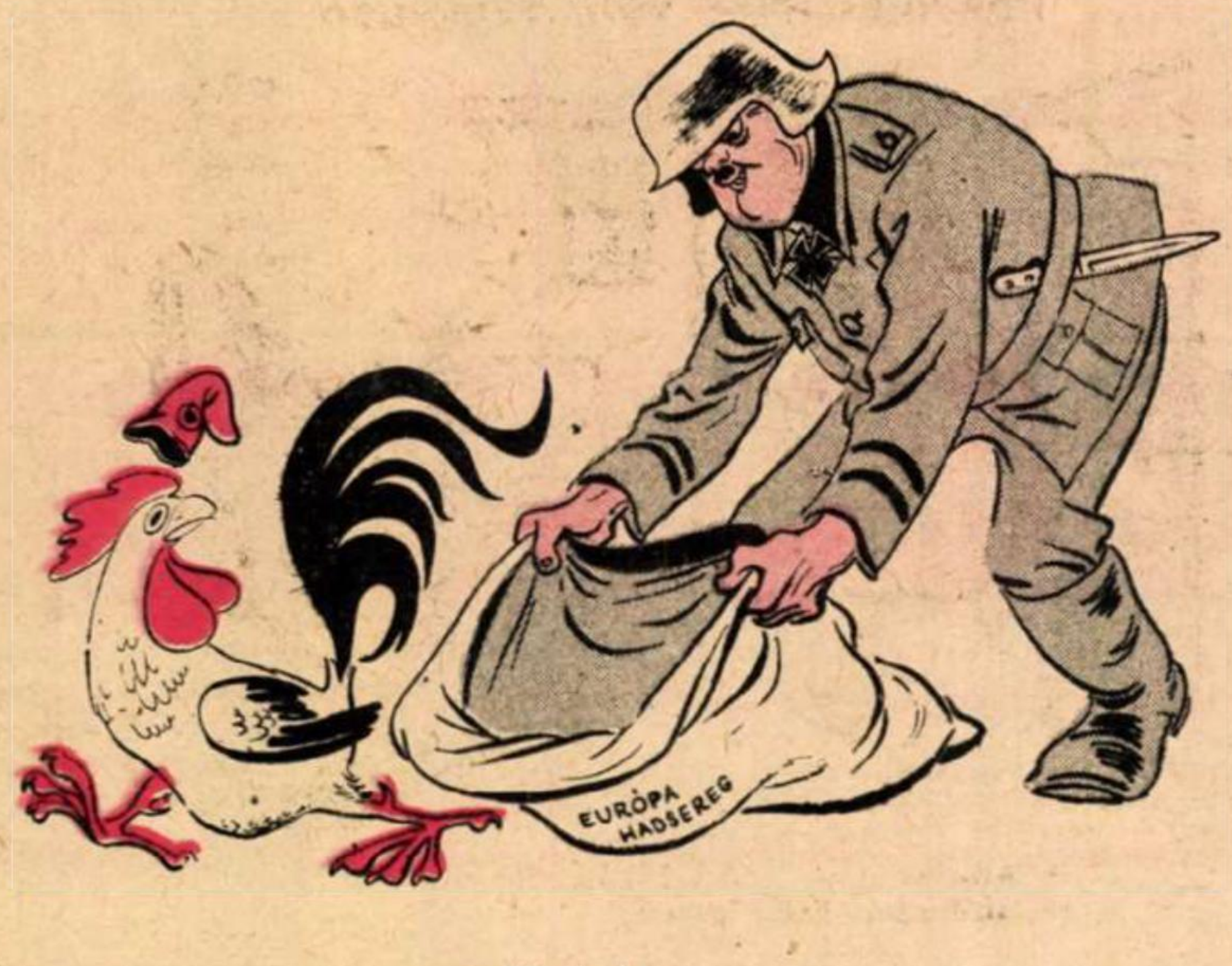
ÖRÖM A HÁZNÁL

(Megszűnt a háztáji tej- és borbeadási kötelezettség.)

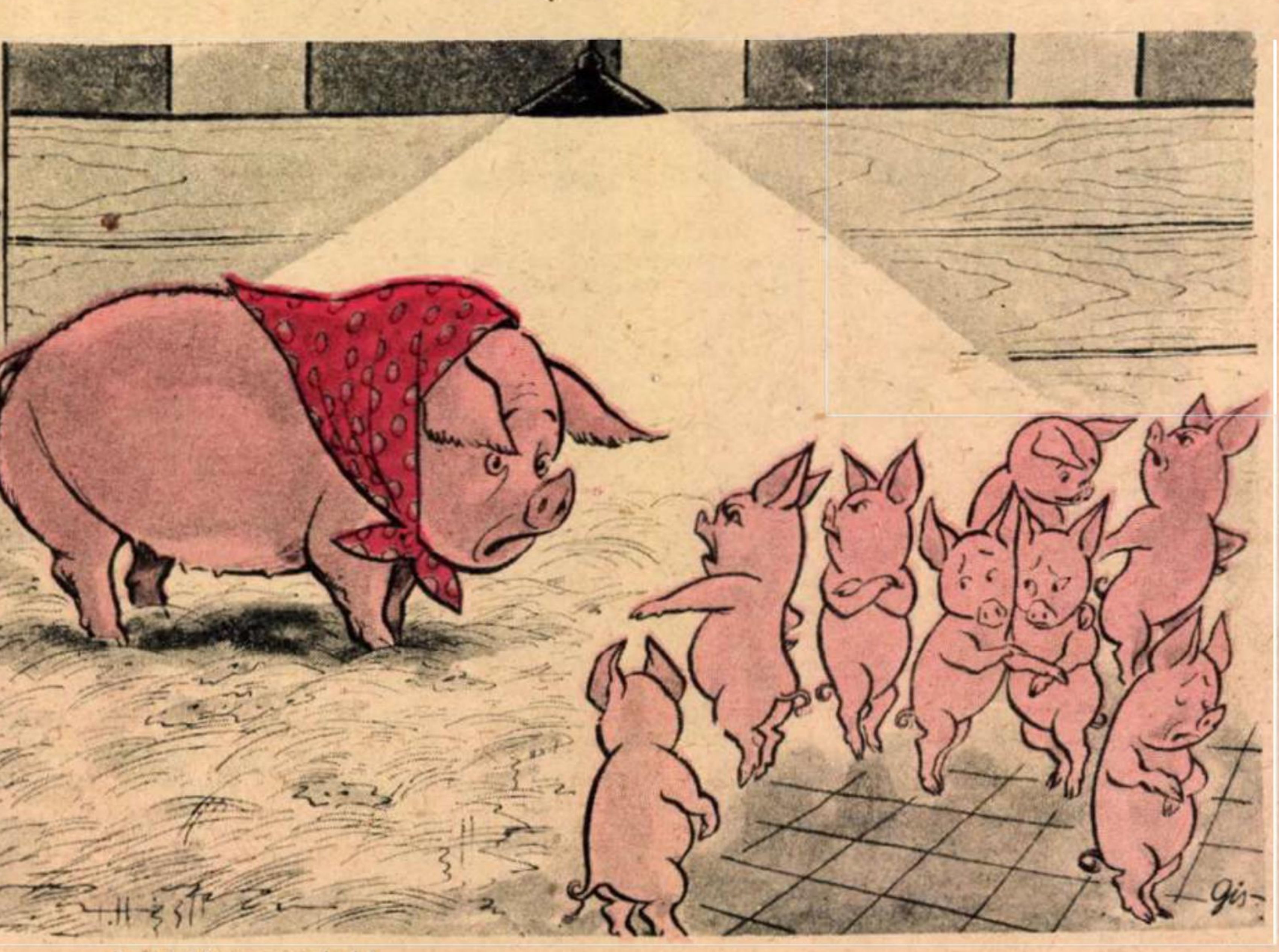
— Erre iszunk egyet!

A gall kakas nem akar...

— Pi-pi-pi...

Hanyag sertésgondozók figyelmébe!

— Lefeküdni gyerekek!
— Hogyisne! Nyirkos szalmára, hogy felfázzunk és tüdőgyulladást kapjunk?

Alma a fa alatt...

Nem szeretem a családi ügyeket a piacra vinni. Most se én vittem, hanem a férjem. A családi ügy: a téli alma beszerzése volt. Én sokkal fejlettebb vagyok ideológiailag, mint ő és azt mondtam: — A téli almát megvesszük télen a Mezőkernél, vagy a Gyümértnél.

Ő a piacra esküdött. Azt mondta: — A Mezőker felvásárlója nem ismeri az almafajtákat! (Mondom, fejletlen a férjem ideológiailag...)

— Te se ismered az almafajtákat — mondtam én. — A maszek a piacon azt sóz rád, amit akar. Októberben még be sem hozzák az igazi téli almákat! Most csak a könnyen romlót adják el.

— Édes fiam — szólt a férjem, — te nem olvasod az újságot! Benne van, hogy gondosan szervezzük meg az áttelelést. Még a jószágnak is szüksége van télen a vitaminra. És különben se tudok szebbet elképzelni, mint almát a karácsonyfa alatt. Olyan költői. Piros almák a zöld fenyő alatt. Nyár a télben...

És férjem „csúsztatva" a hivatali órákat, járta a piacot. Kaszvadt, aszott, koravén, korazöld és korakemény almákat hordott haza nagy diadallal. — Ezek a téli almák! — mondta. — Ezek télre fognak kisimulni, megsárgulni, megpirosodni és megpuhulni. Mondta a termelő!

— Erre mit mondott a termelő? — mutattam egy citrompofájú almára, amiben még az én laikus szemem is felismerte a nyamvadtízű Yellow-almát.

— Ez? Ez: húsvéti rozmaring! — vágta ki büszkén a férjem. — A termelő azt mondta, hogy ez még húsvétkor is rozmaring lesz!

— Az lehet — feleltem gúnyosan. — De alma, ehető alma még jövő karácsonykor se lesz belőle!

— Várjuk ki a végét! — csitított saját külön almafelvásárlóm. — Majd elválik, kinek lesz igaza...

Személyesen, ő maga rakta polcokra az almákat. Nem bízott bennem. Hátha rosszindulatúan kezelném a kis koraszülötteket. Kár volt tőlem félteni a drágákat, mert feléjük se néztem. Ő mindennap megtartotta az orvosi vizitet az almáknál, amelyek — sajnos — nem sárgultak, nem pirosodtak, nem simultak ki — de puhulni — azt igen! Úgy megpuhultak, hogy amikor a férjem megtapintotta ráncos koros fejüket, mind az öt ujja beleszakadt a fejük lágyába... Lapáttal hordta őket a szemétládának nevezett hullaházba. Néha, ha nem néztem oda, a tűzben is hamvasztotta őket, a szemétládába ugyanis már nem fértek.

A karácsonyfa alá talán egy kilónyi alma maradt a nagy kollekcióból. Ezeket is celofánba kellett csomagolni, hogy ne tűnjenek fel a hullafoltok.

A vendégeket becsapta a celofáncsomagolás, kivették az almát a tányérukra, meg is tisztították, bele is haraptak, aztán gyorsan valami hosszú történetbe kezdtek, ami megakadályozta őket az evésben, — s végül addig manipuláltak a celofánnal meg az almahéjjal, hogy az almák valahogy „visszacsomagolódtak". A vendég elfelejtette megenni, de gondosan rászórta a cigarettahamut, hogy a veszedelmes gyümölcs ne csábítsa többé evésre. Pedig szegény kis almák direkt citrommá nemesedtek: fanyar és keserű-savanyú ízük volt, amit lágyan belengett a doh.

Volt annyi epém, hogy megjegyeztem: — Ezek az almák igazán illettek a fa alá. Olyan jó kis faalja almák voltak!

K. Tóth Lenke

Darvas Szilárd:

MÉZ PÉTER IFJÚSÁGA

Életemben rengeteg verset tanultam meg, részben kényszerből, részben privát szorgalomból. Ezeket azonban csakhamar el is felejtettem, hiszen — amint mondani szokták — az én fejem sem káptalan. Méz Péter verse azonban kivétel. Nem felejtettem el és most már félek, hogy sosemis fogom elfelejteni.

Méz Péterrel együtt jártam iskolába az V. b-ben. Ott, az önképzőkörben hallottam tőle először és utoljára ama halhatatlan sorokat, melyek a sors érthetetlen szeszélye folytán kitörölhetetlenül belevésődtek agytekervényeimbe. A verset maga Méz Péter írta, „Merengés" volt a címe s mindössze egy strófából állott, mert Méz kedvelte a tömörséget s ez sokszor odáig fajult nála, hogy ha felszólították, egy szót se tudott kinyögni. Méz lenézte a tanulást, egyedül az irodalom érdekelte, abból is csak az, amit ő írt, szóval igen komoly költői erényekkel rendelkezett már tizenötéves korában. Köztünk, többiek közt elintézett dolog volt, hogy Méz híres poéta lesz s elérve a nagykorúságot, úgy veszi át Arany János örökét, mint a mellette ülő Mendel Jenő az apja fűszerüzletét.

A „Merengés" című vers, melyet Méz Péter a meghatottságtól kissé fátyolozott hangon adott elő, általános sikert és jegyzőkönyvi dicséretet aratva, a következőképpen hangzott:

Orkán döröghet,
höröghet a lég,
az élet tengere
átcsaphat rajtam,
immár többé semmi
meg nem zavarja
síri nyugalmam.

Fene tudja, honnan vette Méz Péter ezt a dörgést-hörgést és az ő síri nyugalmát (amelynek egyébként eddig is számtalanszor tanújelét adta, mikor egy rossz felelet után helyre küldték), tény, hogy a vers óriási hatást tett rám. Rég elsodorta mellőlem az élet Méz Pétert és az iskolát, elfeledtem mindazt, amit tanultam és nem tanultam, de a kis vers teljes hülyeségében ott fészkelt valahol agyam mélyén és a leglehetetlenebb helyzetekben jutott eszembe. Közben író is lettem, egy-egy élmény nyomán versek fakadtak bennem s miközben a kifejezés nagyszerű szépségéért birkóztam, dörögni és hörögni kezdett bennem Méz Péter gyerekkori ostobasága, kizökkentett a hangulatból és munkaképtelenné tett. De eszembe jutott olyankor is, amikor fontos tárgyalások alkalmával igen jól fogalmazott, okos választ kellett volna adnom, általában mindig rosszkor jutott eszembe, de megszakítás nélkül harminc esztendőn át.

Ennyi év telt el, míg a napokban a körúton összetalálkoztam Méz Péterrel. Nyomban megismertük egymást, megállapítottuk, hogy egyikünk sem változott, aztán beültünk az egyik pressóba holmi kis baráti beszélgetésre. Elmesélte, hogy könyvelő egy nagyvállalatnál. Eltűnődtem az V. b. hajdani költőfejedelmének különös kisiklásán és szinte félve tettem fel a kérdést:

— Hát nem lettél költő, Péter?

Ámulva nézett rám.

— Miért lettem volna költő? — kérdezte olyan őszinte meglepetéssel, hogy tátva maradt a szám a csodálkozástól.

És ekkor egyszerre megértettem, miért rögződött bennem oly kitörölhetetlenül Méz Péter hajdani költeménye. A sors rámbízta, hogy megőrizzem számára saját gyerekkorát, amelyen átnyargalt az idő, mint ahogy valahol valaki rólam is őriz általam rég elfelejtett gyerekkori emlékeket, mert hiszen egymást mindig jobban látjuk, mint sajátmagunkat. Ki tudja, hol tartogat egy kortárs a lelkében rólam valami jót vagy rosszat, amit mondtam vagy tettem s amelynek idézése egyszerre visszahozná ifjúságom semmibe foszlott, gondokban is kedves éveit.

Elhatároztam, végre értelmet adok annak, hogy harminc esztendőn keresztül gyötört és idegesített négy buta kis verssor: megajándékozom Méz Pétert saját gyerekkorával.

— Ide figyelj! — mondtam — nem ismerős neked ez a kis vers?

És diadalmas mosollyal lassan szavalni kezdtem:

Orkán döröghet,
höröghet a lég,
az élet tengere
átcsaphat rajtam,
immár többé semmi
meg nem zavarja
síri nyugalmam.

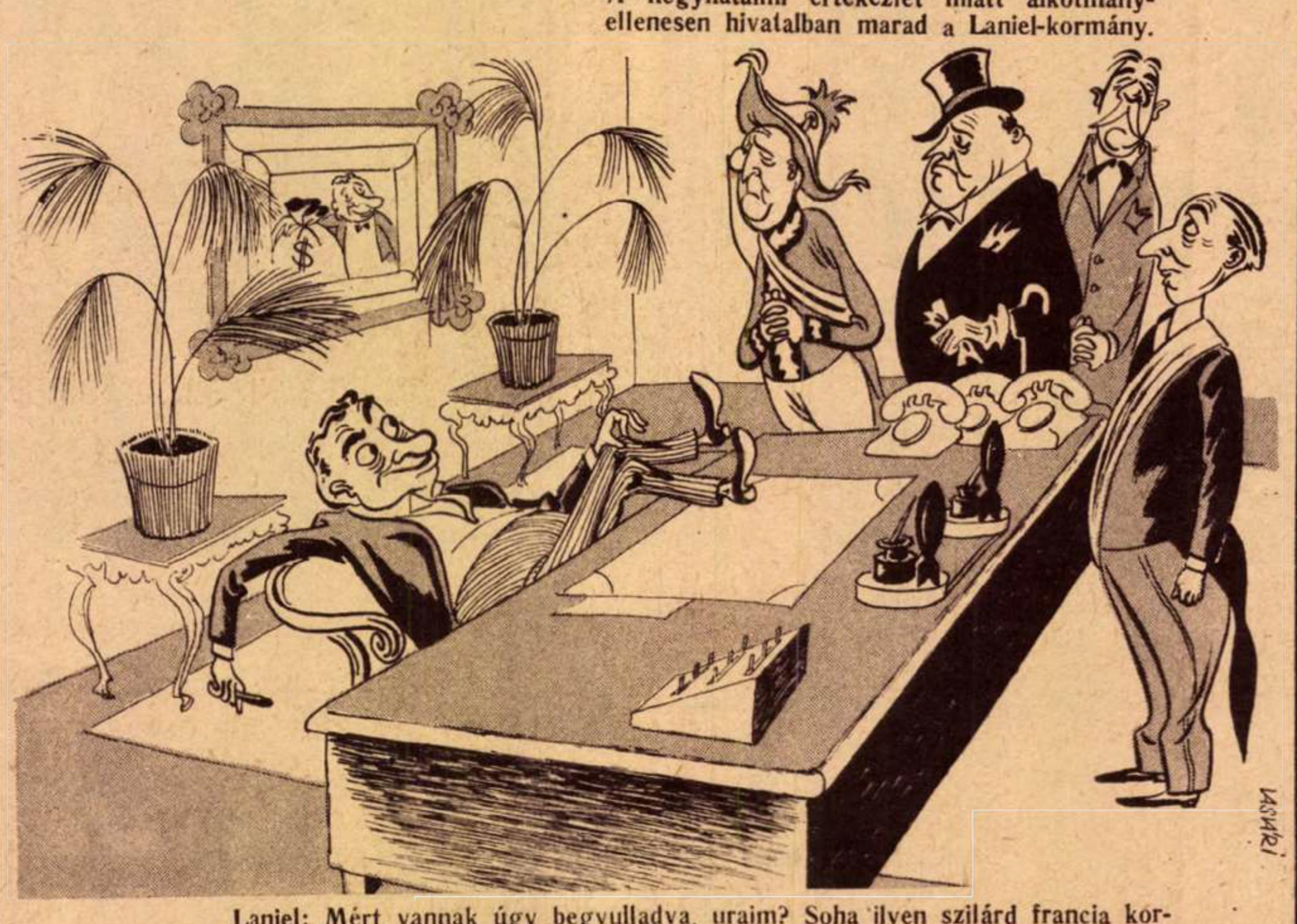
Méz Péter udvariasan hallgatta, aztán kicsit bizonytalanul kérdezte:

— Valami Petőfi-vers, nem?

— Az — mondtam rövid habozás után — mert megértettem, hogy Méz Péter reménytelenül könyvelő lett és saját egykori énjével semminemű közösséget sem vállal. Hamarosan elváltunk és ballagva a havas téli utcán megállapítottam: meddő és haszontalan munkát végeztem, harminc éven át cipelve másnak a multját. Most hát átadom a nagy nyilvánosságnak, abban a reményben, hogy végre talán sikerült kiírnom magamból.

Ez is valami!

A négyhatalmi értekezlet miatt alkotmányellenesen hivatalban marad a Laniel-kormány.

Laniel: Mért vannak úgy begyulladva, uraim? Soha ilyen szilárd francia kormány még nem volt, van nyugodt két hetünk!

Ludas Matyi a PÁPAI TEXTILGYÁRban

Nehéz a riporter dolga, ha egy felnőtt gyár életéről akar beszámolni ötven sorban. Még nehezebb a humoristáé, akiben megvan az igyekezet arra, hogy a gyár életének humoros részleteit domborítsa ki. E nehézség kiküszöbölésére jó félmegoldást találtam. Hamarjában és röviden leírom a tudnivalókat, hogy helyem maradjon a humorra is. Mert azt például illik tudni a Pápai Textilgyárról, hogy az az ország legnagyobb tarkánszövő üzeme; hogy az 53-as tervét december 24-én befejezte és így még tavaly hozzákezdett az ideihez. Így aztán minden reménye megvan a túlteljesítésre. Hogy santiago, alperi, bolero grete, satana anyagokat gyárt, amelyek mindegyike egyszerű ingpuplin, pizsamapuplin, vagy színes női ruhavászon, csak a nevük hangzik idegenül, s az is csak azért, mert a gyár főleg kivitelre gyárt. Azt is illik tudni a Pápai Textilről, hogy a benne folyó munkafolyamatok közül a sanforizálás zsugorítást jelent, a mercerizálás fényesítést és a többi nem tudom, milyen „zálás" pedig ugyancsak mind azt szolgálja, hogy a Pápai Textil gyártmányai világszerte elismertek legyenek.

Igen, mindez tudnivaló, de hol marad a humor? A riportnak már majd a felénél tartok és a humornak még semmi jele. Vitatkozom önmagammal: most azzal öljek hosszú sorokat, hogy humoros formában a DISz-titkárnő erőszakos modoráról írok? Vagy, hogy megnevettetem az olvasókat a párttitkárnő véleményével, aki gyakran hangoztatja, ha iskolára kell jelölni: „A Pápai Textilben nincsenek káderek!"? Vagy a még mindig dívó jampec-divatról humorizáljak? De hiszen ezeknél fontosabbra sem marad helyem. Aligha írhatok Diamant igazgató állandóan bezárt ajtajáról és a cerberusként őrködő titkárnő mogorvaságáról, mert azt természetesen nem hagyhatom ki a tudnivalók közül, hogy...

Hohó, megint nagyon belemelegedtem a közérdekű közleményekbe, pedig tudom, hogy erősen túl vagyok a félen és már régen humor, humor kellene. Persze, abban azért egészen biztos nem vagyok, hogy az egy hónapja javításra küldött megafon humoros története jobban érdekli önöket, mint az, hogy a törökök azért rendelnek sötétszínű ingpuplint, mert azt elég havonta egyszer mosni. Azt is el kell újságolnom, — sokakat érdekel — hogy a műrost tartósabb, színtartóbb, szebb, mint a gyapot. Csodálkozással vettem tudomásul és elhatároztam, hogy ezután csak műrostos ruhaanyagot vásárolok.

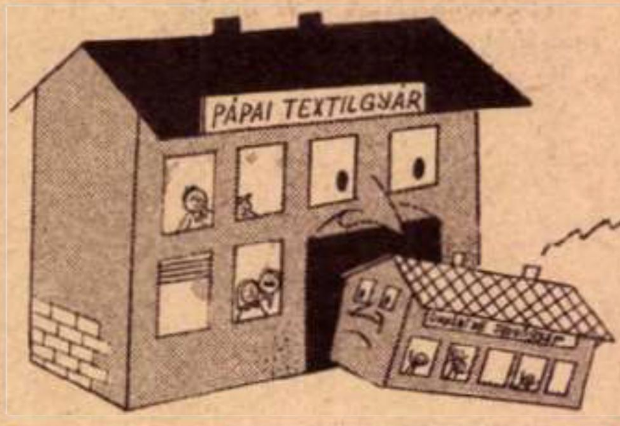
Rémes! Alig van már helyem. Mi marad a humornak? Mert azt még kötelességem elmondani, — a gyár dolgozói kérték — hogy a csomagolók nem kapnak munkaruhát, bár szükségük volna rá. Ezen a bajon csak a szakszervezet segíthet. Talán olvasóim között van néhány szakszervezeti funkcionárius. Figyelmükbe ajánlom a csomagolókat.

Lám, már majdnem elfogyott a hely és én nem írhattam meg viccesen az erősen dívó értekezletkultuszt, a Harun al Rasidként közvéleményt kutató igazgatót. Humorból önöknek semmi sem jutott. De hopp! Itt van. Megmenekültem. Megmentésemre és az önök mulattatására Gelencsér Ferenc siet, a Pápai Textilgyár dekorátora, az üzemi Ludas Matyi-faliújság tehetséges szerkesztője és egyben egyetlen munkatársa, akinek a tudósítás stafétabotját ezennel átadom. Azoknak pedig, akik olvasás közben öt percig unatkoztak, mentségemül engedjék meg, hogy kijelentsem: ha ez a kis írás harsány kacagásra nem is ingerelt, de a benne foglalt hibákon segíteni és az eredményeknek örülni minden bizonnyal szívből lehet.

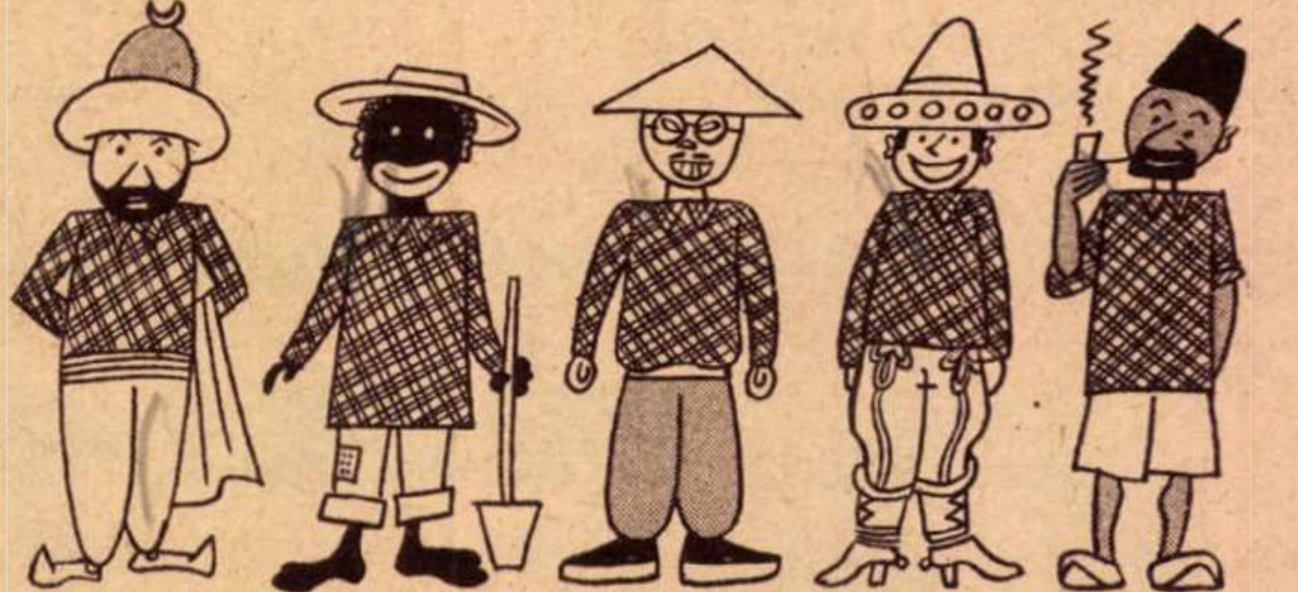
Országh György

Nem valóság

ami itt e képen látszik. Nemrég egyesült a két gyár. A Dunántúli Szövőgyár balhite szerint a Pápai Textil azt mondta: „Úgy szeretlek, majd megeszlek". És meg is ette. A mi tapasztalatunk szerint azonban szó sincsen megevésről. A Pápai Textil nem mondta: „majd megeszlek", csak annyit, hogy „szeretlek!"

NEMZETKÖZI DIVATBEMUTATÓ

Török, afrikai, kínai, délamerikai, arab, (és ami már nem fért a képre), indus, ausztráliai, kanadai, svéd, pakisztáni és csak az exportfelelős tudná felsorolni, hogy hányféle ember hordja még a Pápai Textil színesen szőtt ingeit.

Az üzemi „Ludas Matyi" faliujságról

CSETE ROZÁLIA

kétszeres sztahanovista, mindig 180 százalék felett teljesít. A könnyűipar kiváló dolgozója címet már elnyerte, most a kultúrcsoportban küzd a kiváló táncos címért.

MEGYERI LEÓ

a karbantartó részleg vezetője. Csak ritkán merül fel kifogás ellene, hiszen az egész gyárat valósággal a karjában tartja.

SIMON MIKLÓS

műszaki rajzoló, a Pápai Vörös Lobogó középhátvédje, sikeresen védi csapatának kapuját, hogy az ellenfél be ne „rajzoljon" fölös gólokat.

Dr. KÖTÉL JÓZSEF

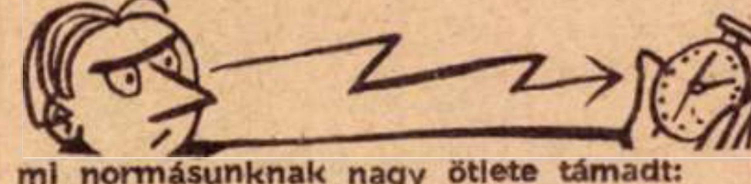
üzemorvost a gyárban mindenki szereti. Rendelője jól megy, nem kell kötéllel fogni a pácienseket.

NÉMETH MARGIT

kétszeres sztahanovista szövőnővel fejezzük be az arcképcsarnokot. Nem, mintha több kiváló dolgozó nem lenne, hanem helyünk nincs több.

Dal Kovács Imre normásról

A mi normásunknak nagy ötlete támadt:
Stopperral kell mérni a karikatúrákat.

Nyolc perc a vázlatrajz, egy-két perc az ötlet,
Fél percet ráad még, ha a fejed törted.

Újabb tíz perc jut, ha kiszínezed végleg.
Aztán színpompásak legyenek a képek!

Alá rím is jöjjön, de sohase ragos,
Annyiszor öt perc rá, a vers ahány szakos.

Egy színes rajzocska, mellé vers is fűzve.
Huszonöt perc lenne minderre kitűzve.

Napi húsz rajz ez és évente hatezer,
Mit tegyek, ha nálunk nincs is ennyi ember?

Ha Imre megtudja, arra is normát szab,
Hogy a rajzaimhoz modellt is csináljak.

Csohány Gabriella:

HÁROM TÖRTÉNET

1. Pedagógia

Egyik neves írónőnk gyerekekről írt regényt. A regényben szereplő gyerekek megtanítják a nagymamát írni, olvasni. Az öregasszony első levelét csupa nyomtatott betűvel Rákosi elvtársnak írja.

A gyereksereg drukkolva üli körül. A szívszorító pillanatban megszólal az egyik apróság:

— Aztán vigyázz, nagymama, nehogy fordítva írd a nagy Rö betűt, mint tegnap...

A lektorátus elolvasván a fentieket, összevonta zord szemöldökét, s kimondta az ítéletet:

— Kedves elvtársnő, ez így káros, pedagógiai szempontból. Helytelen, hogy a gyermekek helyreigazítják a nagymamát. S különben is — hibás az egész helyzet. Ne a gyerekek tanítsák meg írni, olvasni az öreget, hanem a szakszervezeti bizottság...

2. Pesszimizmus

Évekkel ezelőtt írtam egy verset, mely arról szólt, hogy milyen gyönyörűséges is volt az 1949-es esztendő, kislányom születési éve. Egyik sorában lelkesülten és ifjonti hévvel kiáltottam fel: „Jaj, de szép volt!"

Mikor a vers nyomtatásban megjelent, megrökönyödve bámultam a fent nevezett sorra. Nyomtatásban ugyanis így hangzott: „Milyen szép volt!" Ekkora sajtóhiba nincs, gondoltam, s gyanakodva hívtam fel a szerkesztőséget. — S a szerkesztő — telefonon át is látható bűbájos mosollyal így felelt:

— Tudod, a szerkesztőségi értekezleten megvitattuk a verset, s egyhangúan úgy döntöttünk, hogy a „jaj" — nagyon pesszimista...

3. A megbecsülés

Kálmán István kitüntetett fafaragó népművészünk a kitüntetés nagy napján hamiskásan rámnézett:

— Megbecsültek ám engem a felszabadulás előtt is. Még oklevelet is kaptam!

— Nocsak — néztem rá gyanakodva.

— Bizonyítani is tudom — mondta komolyan.

— Elhiszem, elhiszem — tiltakoztam, mikor láttam, hogy a belső zsebébe nyúl. De már elő is húzott egy elsárgult levelet, mely tanúsítja, hogy 1934-ben a kaposvári Virágos Hét alkalmából aranyéremmel tüntették ki. Aztán szószerint a következőket olvastam:

„Midőn eme fényes sikeréről örömmel értesítem, kérem, szíveskedjék velem lehetőleg postafordultával közölni, hogy az aranyérem és a vonatkozó díszes oklevél előállítási költsége címén 6 (Hat) Pengőt hajlandó-e befizetni?

Olvashatatlan aláírás.
Kaposvár város polgármestere."

A Közlekedési Kiadóvállalatnál

– Hallatlan! Mióta ezt a könyvet kiadták, az én kis búvárom folyton ezt bújja és felém se néz!

Közérthető...

Egyik legfrissebb tudományos kiadványunk Balogh János „A zoocönotika alapjai" című könyve. A könyvterjesztő a könyvhöz mellékelt ismertetőt túlságosan szakszerűnek és az elárusítók számára érthetetlennek találta, épp ezért megkérte a kiadót, cserélje ki valami közérthetőbbre. A kiadó a kérésnek készséggel eleget is tett, új ismertetést küldött, amelyből az olvasó épülésére mindössze egy mondatot ragadunk ki:

„A biocönologia egységes" c. rész ismerteti a biocönozis fogalmát; ezen belül tárgyalja a cönológiai affinitást, a konnexust, az ecotonet (németül Saumbiozönose), a zonációt, a sysusiumot, majd a biocönózisok kategóriát."

Ezek után az olvasó fantáziájára bízzuk annak elképzelését, milyen közérthető lehetett az első számú ismertetés.

A LÓ KÉRDEZ

— Mi van ezekkel, hogy az új kormányprogramm után mind átestek a másik oldalamra?

Rengeteg a látogató a IV. Magyar Képzőművészeti Kiállításon

Ezt a megoldást ajánljuk...

Szép magyar nyelv

„Mit tehet róla a magyar nyelv is, hogy fiai őt sem ékesíteni, sem nagyítani, sem fölemelni nem akarják. Jegyezzük meg a nagy igazságot: minden nemzet a maga anyanyelvén lett tudóssá!"

(Bessenyei)

**Versem kissé sématikus,
nem pozitív, szintétikus
globálisan szektorális,
ám rendkívül aktuális.**

**Törni-zúzni érzek vágyat
ha azt hallom: „anyaghányad"
„koordinál" „vertikális"
dühbe hoz e két szó máris.**

**Ki éri fel köztünk ésszel
mit csinál a fő-diszpécser,
s mi lesz akkor hirtelen
ha e pécser disztelen?**

**Intenzív, vagy mélyreható?
tudja azt a mindenható,
ankét, bankét, rendezvény:
lám a nyelvünk nem szegény.**

**És ez a szó mit jelent
például, hogy: „virement"
és hogy bővüljön a lista:
„lótáp" „penzum" „formalista".**

**„Bulletin" és „szubjektíve"
repes ettől mindőnk szíve,
Fékosz, Pikosz, Fürfa, Afort
megérdemel szintén pár sort.**

**Költeményem absztrakt téma,
nem igazi: ál-probléma,
bár a terve optimális,
kivitele irreális.**

**„Tudatosít" „ütemez"
szörnyen tetszik nekem ez,
döntse el a grémium
jár-e érte prémium.**

**Felelj művelt kritikus
mi az „energetikus"
idegbaj-é, avagy szakma,
kérdésemnek ez a magja.**

**Im a konkrét analízis:
operatív paralízis,
mert nem tudom milyen nyelven
íródott meg fenti versem.**

**Ez lenne a helyes stílus,
e halálos, mérges vírus
mely ragályos rendkívül,
aktív, akut, sőt idült?**

**Költők, írók — ez az elvünk —
ékítsétek anyanyelvünk,
jótanácsként súgva közlöm:
rossz példa a „Magyar Közlöny".**

S. Gy.

ELŐADÁS UTÁN

— No, öcsém, most kérdezz!...

A Gördülő Opera szereplőinek viszontagságaiból

— Miért sír a Pillangókisasszony? Mert otthagyta Pinkerton hadnagy?
— Dehogy! Mert az egész városban nem kapott szállást...

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

Szóról-szóra igaz történet

avagy: mi történik a honpolgárral az adóhivatalban?

Örömhírt kaptam. Egy állami intézmény — nevezzük röviden Trabukótgyártó Állami Vállalatnak (Trabál) — értesített, hogy 450 Ft.-ot felvehetek pénztáruknál, feltéve, ha igazolom, hogy nincs köztartozásom.

Sajnos van. Igaz, hogy részletfizetési kedvezményt kaptam, amelyet pontosan betartok, de mégis csak köztartozás. A Trabálnál azt mondták, hogy az adóhivataltól kell igazolás arról, hogy nem tartanak igényt a pénzre. Gyerünk hát az ötkerületi adóhivatalba. Másfélórás várakozás után egy markánsarcú tisztviselő elé kerültem, aki kérésem meghallgatása után vaskos könyveibe mélyedt. Mikor újból felemelte a fejét, rosszallóan szólt: „Ön nem tartotta be a részleteket, elvesztette a kedvezményt." Minden erőmet összeszedve magyarázni kezdtem igazamat. Újabb könyveket vett elő, írt, számolt, összeadott, gyököt vont. Utána közölte, hogy még 26 forintot fizessek, akkor egyenesbe kerülök a részletekkel.

Noha vagy 80 forinttal előre vagyok, annyira örültem a válasznak, hogy elővettem egy százast. „Menjen a pénztárhoz és a nyugtával jöjjön vissza!" Odamentem. Egy középkorú hölgy negédesen közölte, hogy betelt a nyugtakönyv. legjobb, ha csekken fizetek. A posta nincs messze.

Minthogy serdülő korom óta sportolok, az éppen dühöngő vihar sem riasztott el, elrohantam, feladtam a pénzt s félóra múlva újra várhattam soromra. Ezúttal csak 70 perc múlt el, míg az előttem állók elfogytak. Oda akartam járulni az előbb említett markánsarcúhoz, de ő órájára nézett s odaszólt kollégáihoz: „Egy óra, váltást kérek a könyvelésnél."

Tanúja voltam a mintaszerű hivatali fegyelemnek. Nyomban ott termett egy fehérköpenyes hölgy, átvette a szolgálatot. Neki újra előadtam kérésemet, ő újra elővette a főkönyvet, újra vitatkozni kezdett, de ebben már én győztem, mert nálam volt a 100 forintos befizetés igazolása. Most már tényleg egyenesben éreztem magam. Ám korán, mert ő így beszélt: „Ilyen igazolás kiadására nincs hatáskörünk, tessék elmenni a Fővárosi Tanácshoz."

Már nagyon késő volt, gyomrom is korgott az éhségtől. Úgy döntöttem, hogy nem megyek már sehova. Adjanak egyszerű kimutatást a 270 forintos hátralékomról, ezt a Trabál levonja a nekem járó összegből, én kézhez kapom a maradékot. Ez is jobb egy pofonnál. — A nő újból könyveibe temetkezett, egy idő múlva felemelte fejét, gondterhelt arca balsejtelmeket ébresztett bennem. „Hiszen Ön a kamatokkal is tartozik." — mondta szigorúan. Tagadóan ráztam a fejemet, de ő folytatta: „Fizessen be 300 forintot, akkor a 30 forint többletet kamatra számoljuk el." Megcsillantotta előttem a szabaduláshoz vezető utat. Már eszembe sem jutott, hogy jövetelem eredeti célja: igazolás szerzése a 450 Ft. felvételéhez, ehelyett zsebből 400 Ft-ot fizetek. Csak annyit kérdeztem: „És akkor kapok írást, hogy nincs köztartozásom?" — „Kap kap" — nyugtatott meg a jóságos kartársnő és már száguldtam is a befizetési lappal. Félóra múlva újra ott állottam az asztalnál, kissé csapzottan a vihartól. Boldogan szorítottam keblemhez a kiadott papírt, úgy éreztem magam, mint egy anya, aki megtalálta oly sokáig elveszettnek hitt magzatát. De a hölgy még ennyit közölt: „Ezt alá kell íratnia a 209-es szobában Kis kartárssal."

Bevallom, ennek csak formális jelentőséget tulajdonítottam s némi fölénnyel szemléltem Kis kartársat, aki sokáig forgatta a papírt. Miután meggyőződött arról, hogy azt nem saját nyomdámban készítettem, egy szekrényben kezdett kotorászni. Elővett egy kartonlapot: „Ön még 15 forint mentőszállítási díjjal tartozik!" — szegezte felém.

„Mindent fizetek" — rebegtem. Gondoltam, ezt azért követeli, mert látja, hogy saját lábamon már képtelen leszek távozni. A mentőkkel soha nem volt semmi kapcsolatom ezidáig. — Elővettem egy ötvenforintost, hanyagul az asztalára vetettem, így akarván leplezni, hogy utolsó pénzem. „Sajnos, nincs aprónk — adta vissza a bankjegyet — szíveskedjék a pénztárnál felváltani." Mit részletezzem? A pénztár zárva volt. Utca, vihar, bőrigázás, postahivatal (ahol, mint régi ügyfelet, igen szívélyesen szolgáltak ki), vissza.

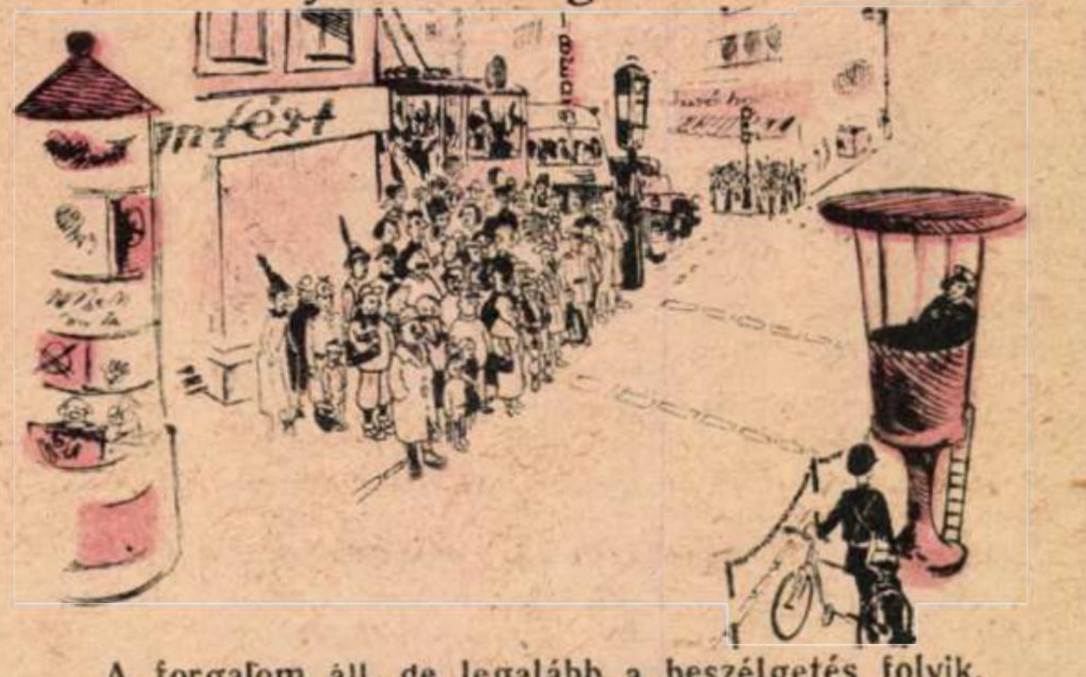
Kis elvtárs közölte, hogy a hivatalvezető aláírása még hiányzik. Ezt a 201-esben kapom meg. A sötét folyosón bolyongtam böngészve az ajtók fölé írt számokat. Amint így keresem a szobát, megszólít egy hivatalsegéd. „Mit tetszik keresni?" Megmondom. „Tessék ideadni, majd én aláíratom." — ragadta meg a cédula végét. Én a másik sarkát görcsösen szorítottam. „Biztosan borravalót akar" — villant át agyamon. Mint gyakorlott emberismerő, kapitalista csökevényeivel megérzi azt a különös villamosságot, ami kiárad egy pénzszóró emberből, aki minden szobában könnyít a zsebén. — Úgy mentünk, mint körmenetben a szentképvivők, akik két oldalról fogják glóriás védnöküket. „Dehogy adok neki pénzt!" — határoztam el régi kuruc daccal.

De, mikor benyitott a 201-esbe, maga előtt tolván — előjöttek saját kapitalista csökevényeim. Míg a vezető aláírt, kezébe csúsztattam egy kétforintost. Már fordultunk is ki a szobából. A hivatalsegéd rámtekintett és megvetően visszaadta a pénzt. Bensőmet forró öröm járta át: mégis csak akadt egyetlen ember az adóhivatalban, aki nem vett el, hanem visszaadott pénzt.

Emlékét egy életen át szívemben őrzöm...

Gonda Dániel.

Gyakran megesik...

A forgalom áll, de legalább a beszélgetés folyik.
(Dlauchy Károly beküldött rajza.)

Mindennek van előnye

(Az izsáki földművesszövetkezeti boltban nem fűtenek.)

— Korcsolyát lehet kapni, bácsi?
— Lehet, fiam. Sőt, itt mindjárt ki is próbálhatod..

Ludas Matyi elintézte

A Budapest-Ferencváros állomás dolgozóinak valóban nem volt mosdója és öltözőhelyisége. A hiányosság ideiglenes megszüntetése érdekében igazgatóságunk vízmelegítő felszerelését rendelte el. A felszerelés munkáját csak most fejezték be. Az öltöző és mosdó építése is megkezdődött.

Magyar Államvasutak igazgatósága
Bedő József ig. h.

A Pezsgőfürdővel kapcsolatos panasz helytálló. Az időnkénti zsúfoltság megszüntetése érdekében javaslatot tettünk felügyeleti szervünknek, a tanács kommunális osztályának.

A Széchenyi-fürdő kádfürdőjével kapcsolatos panaszt kivizsgáltuk. A kádfürdők építésénél a szigetelést annakidején bitumennel végezték, ami a melegvíz hatására néha váratlanul feltört. Megkaptuk a szükséges csempéket, amelyeknek felhasználása után a bitumen-feltörések megszűnnek — nem lesz szurok a kádban.

Fővárosi Gyógyfürdők

A Petőfi-bányai kislakásépítkezés dolgozóinak panaszával kapcsolatban közöljük, hogy a közeli napokban megérkeznek a kért vattaruhák. Gondoskodtunk, hogy a melegítőitalt rendszeresen megkapják a dolgozók.

Petőfi Bányavállalat

Két bika esete a bürokráciával

Amikor Ordas község állatgondozója azzal a kéréssel fordult a tanácshoz, hogy a község két fiatal bikájának orrkarika kell, mert az eddigiek tönkrementek, a tanácselnök nevetve ezt válaszolta: „Ez csak nem probléma! Írunk egy levelet Pestre. Bele se telik egy hét és már itt is van az orrkarika."

Megfogalmazták a levelet: Ordas községnek bikaorrkarika kell! Elküldték az Orvosi Műszer és Fogászati Cikkek Kereskedelmi Vállalatához, Budapestre. Ugyanis a bikaorrkarika — úgy tudták — az Orvosi Műszerhez tartozik. „Fogóműszer" a hivatalos elnevezése. Hogy miért fogóműszer, azt persze senki sem tudja.

•

Amíg a válasz megérkezett, nem is történt semmi különösebb. Csupán az egyik bika, a fiatalabbik, amely máskülönben igen vidám jószág, orrkarika (hivatalosan: fogóműszer) hiányában játékos kedvében majdnem feldöntötte egy ordasi gazda csendesen kocogó szekerét. Az utolsó pillanatban azonban meggondolta magát és így a szekérnek és a rajta ülő tsz-tagnak semmi baja sem történt. A másik bika a földművesszövetkezet kirakatát tekintette meg — szerencsére csak kívülről. Azután mintha semmi rosszat nem forgatott volna a fejében, hűségesen megindult az állatgondozó nyomában.

— Megjött-e már a levél? — kérdezte az állatgondozó a tanácselnöktől. „Itt van ni! — hangzott a válasz. Az áll benne, hogy valami készletgazdálkodás alá vonták, meg aztán, hogy igényelni kell."

Újabb levél Pestre, levél vissza, levél ide, levél oda, az orrkarikából csak nem lett semmi. Pedig a tanácselnök ígéretet tett arra, hogy feleslegeset nem fog ebből a cikkből „felhalmozni". A válasz mindig ugyanaz volt: „Orrkarika készletgazdálkodás alá tartozik, tehát igényelni kell."

Hetek teltek, hetek múltak, Ordas község utcáit a bikáktól való félelem szinte néptelenné tette. Persze, akadnak bátor emberek, akik nem félnek a bikáktól, de legtöbben óvatosan tekingetnek jobbra-balra — hátha feltűnnek a kertek alatt a bikák.

•

Az ügy végére az ÁEK Közérdekű Bejelentések Hivatala tett pontot. „Felrúgva" a bürokrácia íratlan szabályainak minden akadályát, megállapította, hogy a bikaorrkarika nem az Orvosi Műszerhez, hanem a Műszergazdálkodási Irodához tartozik, kivonják a készletgazdálkodás alól és rövid úton elintézte, hogy Ordas község megkapja a két bikaorrkarikát. Azóta nyugalom van Ordason...

Retter Tibor.

Ez aztán kiutalás!

A Könnyűipari Minisztérium „sürgős" jelzéssel a következő tartalmú levelet küldte irodánknak:

„Értesítem Címet, hogy a ... negyedévre az alant felsorolt cikkeket utaltam ki.
Kérem levelem vétele után a megjelölt vállalatokkal a szállítási szerződést .... megkötni, Budapest, . év .... hó .., nap, Sorszám: .... az anyag megnevezése: .... M. e. szállító vállalat neve: ...

Tapolczai János oszt. vez."

A sürgős levélen, amelyet december 30-án kaptunk kézhez, a minisztérium bélyegzője is rajta van. Ennek a furcsa kiutalásnak az előzménye az, hogy védőöltözetet igényeltünk dolgozóink részére. Kérésünkre a fenti kiutalólevelet kaptuk. Ebből persze nem tudjuk megállapítani, hogy mit és menynyit utaltak ki részünkre. Nyomban telefonáltunk a KIM Munkavédelmi Osztályára, ahol közölték, hogy ez a negyedik negyedévre történő kiutalás, de hogy mit utaltak ki, azt nem tudják megmondani, mert tévedésből lemaradt a levélről a kiutalás tárgya. Mivel pedig az előadó nincs Budapesten — közölték — jelentkezzünk 1954. január 3-án újra. Az előadó addigra visszatér és akkor majd megmondják, tulajdonképpen mit és milyen mennyiségben utaltak ki számunkra — 1953 negyedik negyedévére.

Falusi Lakásépítési Gazdasági Iroda.
Pálenyik Ferenc igazgató.

•

Ludas Matyi véleménye: Helytelen, hogy a Könnyűipari Minisztérium előadója, osztályvezetője és a „kiadmány hiteléül" rovat aláírója, valamint az, aki a minisztérium bélyegzőjét rányomta a kiutalásra, nem vette észre, hogy üresen maradt a kiutalás minden rovata. Az is helytelen, hogy az előadó szabadságideje alatt az osztályon senki sem tud utánanézni egy kiutalásnak. Ezt a késedelmet a dolgozók sínylik meg — akik a huzavona miatt később jutnak a védőöltözethez.

Garázs vagy vásárcsarnok?

Az I. kerület Tanács VB kereskedelmi osztálya levelet írt a Ludas Matyihoz, amelyben kéri: legyünk segítségére a Batthyány-utca és Fő-utca sarkán lévő csarnoképület vásárcsarnokká való visszaállítása ügyében.

A VB leveléből kitűnik, hogy a kerület lakói kérik a jelenleg autógarázs céljait szolgáló csarnok visszaállítását. A Tanács ebben az ügyben eljárt a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettesénél, az építésügyi miniszter helyettesénél, a Fővárosi Tanács VB elnökénél, tárgyaltak a KÖZELBIZ-zel, a KECS-csel, a Piacigazgatósággal és más hivatalokkal.

A miniszterhelyettesek és hivatalvezetők belátták, hogy a környék dolgozóinak nagyobb szükségük van a közellátási cikkekre, mint a csarnok mellett lévő körzeti rendelő betegeinek a garázsjavítóműhely fülsiketítő lármájára. Ígéretek hangzottak el, de a csarnok még mindig garázs, a környéken továbbra is lárma van.

Az I. kerületi Tanács VB levelének befejező része: „Segíts Ludas a csarnok visszaszerzésében! S. O. S! S. O. S!

Az I. kerületi tanács eddigi működése során sokezer esetben orvosolta a kerület lakóinak sérelmét, panaszát. A Ludas Matyihoz beküldött kerületi panaszokat is gyorsan kivizsgálták, orvosolták. Ezúttal nem tud megbirkózni az I. ker. VB a vásárcsarnok ügyével. Úgy látszik, ennek az ügynek elintézése még a végrehajtóbizottság számára is túlságosan nagy feladat.

Gyors intézkedésre van szükség. Hiba volt a vásárcsarnokból garázst csinálni. Ezt a hibát sürgősen orvosolni kell, mert a környék lakói most a messzi, Fény-utcai csarnokba kénytelenek villamosozni.

Tető ügy

November elején leszedték a házunk tetejét, hogy átrakják a cserepeket és megcsinálják az esőcsatornát. A csatornát meg is csinálták, de az eső és a hólé nem a csatornán folyik le, hanem a tető üresen tátongó résein. A tetőt ugyanis mind a mai napig nem rakták vissza. Kedves Ludas Matyi intézd el, hogy legyen végre tető a fejünk felett és ne kelljen a fűtött szobában esernyő alatt ülnünk.

A Dob-utca 38-as számú ház II. e. 24—26a. lakói.

DIÓHÉJBAN

A Fővárosi Villamosvasút dolgozója vagyok. A kollektív szerződés szerint évente egy pár magasszárú cipőt és egy pár talpalást kapok. A mult évben a szokottnál gyengébb minőségű cipőt kaptunk, azért nem egy, hanem két talpalást biztosítottak számunkra. Az egyik talpalást felhasználtam a tavaly kapott barna cipőre, a másik talpat pedig a két évvel ezelőtti fekete cipőre akartam felveretni. Közölték velem, hogy fekete cipőre nem jár talpalás. A rendelet szerint csak barna cipőt talpalnak. Illetékesek ezért azt javasolták, hogy vegyük le a barnáról a talpat, tegyük át a feketére, vagy pedig fessük be a feketét barnára — írja Hosszú Jolán villamoskalauz.

1953. november 4-én a dávodi vasútállomáson feladtam egy ruhaszekrényt és két csomag fehérneműt. November 12-én a fehérnemű meg is érkezett Kazincbarcikára, de a szekrény eltűnt. Az állomáson előbb azt mondták: várjak türelemmel, december 10-én pedig azt tanácsolták, hogy forduljak a VI. Visszkereseti Csoporthoz (Bp., Lenin-körút 120.). Itt vagy megkeresik a szekrényt, vagy adnak helyette egy másikat, végső esetben pedig kártérítést fizetnek. Nyomban írtam. Bár levelemet három héttel ezelőtt megkapták, még csak nem is válaszoltak — panaszolja ifj. Szabó János kazincbarcikai olvasónk.

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: **GÁDOR BÉLA**. — Szerkesztő: **TABI LÁSZLÓ**. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon. 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1, Telefon: 183-022, 180-850. — Budapesti Szikra Nyomda. V., Honvéd-u 10. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 300.000

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!